

Національний технічний університет
"Дніпровська політехніка"

Навчально-науковий Інститут економіки
Фінансово-економічний факультет

Кафедра економічного аналізу і фінансів

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до кваліфікаційної роботи
ступеню бакалавр

студента Панасейко Ганни Миколаївни
(ПІБ)

академічної групи 072-163-1 (заочна форма навчання)
(шифр)

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми: «Фінанси, банківська справа та страхування»

на тему: « Планування грошових потоків підприємства
ПрАТ "Лінде Газ Україна" »

Керівники	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
Кваліфікаційної роботи	Доценко О.Ю.			
Рецензент				
Нормоконтролер	Доценко О.Ю.			

**Національний технічний університет
"Дніпровська політехніка"**

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри

економічного аналізу і фінансів

(повна назва)

О.В.Єрмошкіна

(підпис)

(прізвище, ініціали)

« _____ » _____ 2020 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеню бакалавр

студенту Панасейко Ганні Миколаївні академічної групи **072-163-1**
(прізвище, ініціали) (шифр)

спеціальності **072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**

(код і назва спеціальності)

На тему: «Планування грошових потоків ПрАТ “Лінде Газ Україна”»

затверджену наказом ректора НТУ "Дніпровська політехніка" від _____ . № _____ -Л

Розділ	Зміст	Термін виконання
ВСТУП	Актуальність теми, мета і завдання, об'єкт і предмет роботи, методи, наукова та практична цінність, апробація результатів, публікації, структура роботи	04.05.2020- 07.05.2020
Розділ 1	Методичні підходи до аналізу руху грошових потоків підприємства	08.05.2020- 17.05.2020
Розділ 2	Аналіз руху грошових потоків та оцінка їх ефективності ПрАТ "Лінде Газ Україна"	18.05.2020- 26.05.2020
Розділ 3	Планування руху грошових потоків ПрАТ "Лінде Газ Україна"	27.05.2020- 02.06.2020
ВИСНОВКИ		03.06.2020- 04.06.2020
Демонстраційний матеріал	Підготовка демонстраційного матеріалу до захисту	05.06.2020- 07.06.2020

Завдання видано

_____ (підпис керівника)

Доценко О.Ю.

(прізвище, ініціали)

Дата видачі завдання 21.04.2020 р.

Дата подання до екзаменаційної комісії 08.06.2020 р.

Завдання прийнято до виконання

_____ (підпис студента)

Панасейко Г.М.

(прізвище, ініціали)

РЕФЕРАТ

Панасейко Г.М. – Планування грошових потоків (на прикладі ПрАТ «Лінде Газ Україна») – Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». – НТУ «Дніпровська політехніка», Дніпро, 2020.

Мета кваліфікаційної роботи – аналіз руху грошових коштів підприємства на прикладі ПрАТ «Лінде Газ Україна» та теоретичне обґрунтування найбільш ефективного методичного підходу щодо його планування та аналізу.

У вступі викладено сучасний стан проблеми, обґрунтована актуальність теми, конкретизовано задачі кваліфікаційної роботи, визначено об'єкт і предмет дослідження.

У першому розділі визначено економічну сутність та сутність грошових потоків у процесі формування власного капіталу підприємства, розглянуто існуючі теоретичні та методологічні підходи до аналізу та планування руху грошових потоків підприємства.

У другому розділі досліджено організаційну структуру ПрАТ «Лінде Газ Україна» та загальну характеристику фінансово-господарської діяльності, проведено аналіз динаміки грошових потоків та їх ефективності, зроблені висновки щодо руху грошових потоків підприємства за 2015-2019 рр.

У третьому розділі кваліфікаційної роботи проведено планування грошових потоків підприємства на основі екстраполяції минулих подій та на основі платіжного календаря на 2020 рік. Також розглянуто впровадження контролінгу грошових коштів.

ГРОШОВІ ПОТОКИ, МЕТОД ЕКСТРАПОЛЯЦІЇ, ПЛАТІЖНИЙ КАЛЕНДАР, ПЛАНУВАННЯ, ЕФЕКТИВНІСТЬ

ABSTRACT

Panaseiko Hanna - Cash flow planning (on the example of PC "Linde Gas Ukraine")
- Qualification work on the rights of the manuscript.

Qualifying work for obtaining a bachelor's degree in specialty 072 "Finance, Banking and Insurance". – Dnipro University of Technology, Dnipro, 2020.

The purpose of the qualification work is the analysis of the cash flow of the enterprise on the example of PC "Linde Gas Ukraine" and the theoretical justification of the most effective methodological approach to its planning and analysis.

The introduction outlines the current state of the problem, substantiates the relevance of the topic, specifies the objectives of the qualification work, defines the object and subject of research.

The first section defines the economic essence and the essence of cash flows in the process of forming equity of the enterprise, considers the existing theoretical and methodological approaches to the analysis and planning of cash flows of the enterprise.

The second section examines the organizational structure of PC "Linde Gas Ukraine" and the general characteristics of financial and economic activities, analyzes the dynamics of cash flows and their efficiency, draws conclusions about the cash flow of the enterprise for 2015-2019.

In the third section of the qualification work, the cash flows of the enterprise are planned based on extrapolation of past events and based on the payment calendar for 2020. The introduction of cash controlling is also considered.

CASH FLOWS, EXTRAPOLATION METHOD, PAYMENT CALENDAR,
PLANNING, EFFICIENCY

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1.....	9
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ РУХУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ.....	9
1.1. Сутність й економічний зміст грошових потоків у процесі формування власного капіталу підприємства.....	9
1.2. Методичні підходи до аналізу руху грошових потоків підприємства	15
1.3. Методичні підходи до планування руху грошових потоків	24
Висновок до розділу 1.....	27
РОЗДІЛ 2.....	29
АНАЛІЗ РУХУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ТА ОЦІНКА ЇХ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРАТ “ЛІНДЕ ГАЗ УКРАЇНА”.....	29
2.1. Загальна характеристика фінансово-господарської діяльності ПрАТ “Лінде Газ Україна”	29
2.2. Аналіз динаміки грошових потоків ПрАТ “Лінде Газ Україна”	34
2.3. Аналіз ефективності грошових потоків ПрАТ “Лінде Газ Україна”	43
Висновок до розділу 2.....	49
РОЗДІЛ 3.....	51
ПЛАНУВАННЯ РУХУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПРАТ “ЛІНДЕ ГАЗ УКРАЇНА”	51
3.1. Планування грошових потоків підприємства ПрАТ “Лінде Газ Україна” на основі екстраполяції минулих подій.....	51
3.2. Планування грошових потоків ПрАТ “Лінде Газ Україна” на основі платіжного календаря	53
3.3. Впровадження контролінгу грошових коштів ПрАТ “Лінде Газ Україна” ...	62
Висновок до розділу 3.....	65
ВИСНОВОК	67
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	70
ДОДАТКИ	73

ВСТУП

Актуальність теми. В даний час компанії мають можливість самостійно вибирати тактику і стратегію розвитку. Одним з інструментів контролю роботи підприємства виступає управління грошовими потоками, так є необхідним і вагомою ланкою фінансової системи. Ефективне застосування методів управління і організації грошових коштів дозволяють перейти до якісно нового економічного розвитку. Грошові потоки є обсягом грошових коштів, що належить компанії і забезпечує його фінансовий стан, ефективність функціонування, платоспроможність і імідж на ринку. Також варто відзначити, що саме оптимальна кількість потоків грошових коштів забезпечує фінансову стійкість, а дефіцит і надлишок несуть в собі негативний ефект. Відповідно, вивчення грошових потоків, їх аналіз і планування є актуальними питаннями сучасності, які необхідно вивчати і удосконалювати.

Є потреба у чіткому розумінні підходів, методів, принципів здійснення аналізу грошових потоків підприємств для того, щоб ефективно їх планувати, забезпечити фінансову стійкість та створити підходящі умови для нормального функціонування.

У будь-який момент часу підприємство може розглядатися як сукупність капіталів, що надходять з різних джерел: від інвесторів, кредиторів, а також доходів, отриманих в результаті діяльності підприємства. Ці кошти спрямовуються на різні цілі: придбання основних засобів, створення товарних запасів, формування дебіторської заборгованості та інші.

Взятий на певний момент загальний капітал підприємства стабільний, потім через якийсь час він змінюється. Рух капіталу на підприємстві відбувається постійно. Конкуренція між підприємствами вимагає постійного пристосування до мінливих умов; технологічні вдосконалення, які обумовлюють значні капіталовкладення, інфляція, зміна процентних ставок, податкове законодавство, -

все це дуже впливає на рух капіталу підприємства. Тому необхідно ефективно управляти рухом капіталу в рамках підприємства.

Теоретичному обґрунтуванню й практичному вирішенню питань аналізу грошових потоків підприємств присвячена значна кількість наукових праць зарубіжних економістів: Дж. К. Ван. Хорна, Є. Брігхема, В. В. Бочарова, А. Гропеллі, Е. Нікхбахта, Т. Райса, Л. Н. Павлової, Г. В. Савицької, а також праць вітчизняних вчених: М. Д. Білик, І. О. Бланка, Ю. О. Єрешка, О. В. Єрмошкіної, Г. Г. Кірейцева, Л. О. Лігоненко, С. І. Надточія, А. М. Поддєрьогіна, О. О. Терещенка, Р. Б. Тяна та інших.

Мета дипломної роботи – аналіз грошових потоків компанії на підставі теоретичних даних і методології, а також подальше планування потоків. В ході роботи над дослідженням потрібно вирішити ряд наступних завдань:

1. Освоїти теоретичний матеріал аналізу і планування грошових потоків;
2. Вивчити методи аналізу та планування руху грошових коштів;
3. Провести аналіз динаміки грошових потоків підприємства за видами діяльності, з огляду на раніше вивчені методи і теоретичну інформацію.
4. Провести аналіз ефективності грошових потоків підприємства.
5. Спланувати грошові потоки підприємства на 2020 рік на основі екстраполяції минулих подій.

Об'єктом дослідження дипломної роботи є приватне акціонерне товариство “Лінде Газ Україна”, а в якості предмета виступають грошові потоки цього підприємства з 2015 по 2019 роки.

Предметом дипломної роботи є теоретичні та методичні основи аналізу та планування грошових потоків на прикладі ПрАТ “Лінде Газ Україна”.

Методи дослідження. У процесі роботи використовувалися такі методи досліджень: вибірки, порівняння, узагальнення, групування, коефіцієнтний аналіз, планування, методи прогнозування, методи графічного зображення даних.

Інформаційною базою роботи є Закони України, постанови національного банку України. У дипломній роботі використані вітчизняні та зарубіжні розробки і

методики в області управління грошовими коштами, електронні ресурси, а також первинні бухгалтерські документи за ряд періодів ПрАТ “Лінде Газ Україна”.

Практичне значення одержаних результатів. Одержані результати можуть бути використані в ПрАТ “Лінде Газ Україна” з метою планування грошових потоків, адже всі підрахунки носять реальний характер.

Особистий внесок автора. Кваліфікаційна робота є самостійно працею. Усі результати, викладені у роботі, отримані автором особисто.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділа та загального, списку використаної літератури та додатків.

У першому розділі розглянуто сутність й економічний зміст грошових потоків, їх роль та місце у підвищенні використання фінансових ресурсів. Проаналізовано існуючі методичні підходи до аналізу руху грошових потоків підприємства і методичні підходи до планування руху грошових потоків.

У другому розділі надано загальну характеристику ПрАТ “Лінде Газ Україна” з точки зору основних напрямків діяльності підприємства, ринкових позицій, загальних тенденцій розвитку за останні роки. На прикладі підприємства приводиться аналіз динаміки грошових потоків за видами діяльності, а також аналіз ефективності цих грошових потоків ПрАТ “Лінде Газ Україна”.

Третій розділ містить у собі планування грошових потоків підприємства на основі екстраполяції минулих подій, на основі платіжного календаря, а також розглянуто впровадження контролінгу грошових коштів.

Загальний обсяг роботи становить 82 сторінки. Робота містить 13 таблиць, 9 рисунків, список використаних джерел із 26 найменуваннями, 5 додатків.

РОЗДІЛ 1

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ РУХУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ

1.1. Сутність й економічний зміст грошових потоків у процесі формування власного капіталу підприємства

У сучасній економіці та постійно змінних умовах середовища, важливість економічного аналізу стає все більш пріоритетною. Аналіз та оптимізація фінансових потоків є забезпеченням платоспроможності і фінансової стабільності підприємства, а ефективно організований механізм руху грошових потоків є показником фінансового благополуччя компанії. Іншими словами, грошовий потік є життєвою силою кожного підприємства.

Занадто мало коштів на підприємстві перешкоджає здатності своєчасно сплачувати необхідну суму постачальникам чи службовцям, а занадто багато означає, що можливо було б вкласти кошти в додатковий товарний запас, додаткову техніку чи дуже потрібний ремонт магазину. Надлишок грошових коштів також можна вважати негативним наслідком для підприємства тому, що надлишкові грошові кошти, які ні як не залучені до фінансового обороту не приносять доходу.

Аналіз грошових потоків - це метод дослідження того, як підприємство генерує та витрачає гроші протягом певного періоду часу. Це може допомогти зрозуміти, на що витрачається основний капітал і скільки грошей у розпорядженні є в даний момент у підприємства.

Грошовий потік може бути представлений як цілісна система взаємопов'язаних елементів, які при правильній організації ведуть компанію до ефективної господарської роботи. Грошові потоки забезпечують господарську діяльність підприємства майже у всіх її аспектах, тому дуже важливо ефективно керувати грошовими потоками у компанії.

Під грошовими потоками розуміють рух будь-яких елементів майна підприємства та будь-яких джерел його формування, який оцінений в грошовій

формі. Грошові потоки пов'язані з розподілом і використанням капіталу. З одного боку, обсяг і рух грошових коштів визначається структурою капіталу і його оборотністю, а з іншого боку, потоки грошових коштів забезпечують життєдіяльність організації. Більш того, постійний рух коштів є об'єктивною умовою життєдіяльності не тільки на рівні підприємства, а й економіки в цілому. Грошові надходження повинні мати динамічний характер, тому бажано, щоб він був безперервним.

Завдяки ефективному управлінню грошовими коштами можливо забезпечити зниження ризику неплатоспроможності підприємства, як наслідок незбалансованого використання різноманітних видів грошових потоків у часі; можливо прискорити оборот капіталу, забезпечивши ріст суми прибутку або отримати додатковий прибуток завдяки використанню грошових активів; можливо сформувані додаткові інвестиційні ресурси, тощо.

Грошовий потік підприємства являє собою сукупність розподілених у часі надходжень та витрачання грошових коштів, згенерованих його господарською діяльністю. Саме вони є ключовим об'єктом фінансового управління, незалежно від форми власності.

Існують напрямки класифікації грошових потоків підприємства, які використовують в цілях забезпечення ефективного та цільового управління цими грошовими потоками.

За напрямком руху грошових коштів виділяють два основних види грошових потоків:

- вхідний грошовий потік;
- вихідний грошовий потік.

При надходженні коштів формується вхідний грошовий потік, а при їх вибутті – вихідний. Вхідний грошовий потік містить всі види надходжень грошових коштів підприємства, забезпечує формування різних доходів і надходжень. Його величина визначає фінансові можливості суб'єкта господарювання і забезпечує реалізацію виробничих і соціальних програм суб'єкта підприємства. Обсяг цього

потоків, елементи якого створюють, впливають на стратегію і тактику підприємства, формують систему управлінських рішень і визначають доцільність того чи іншого виду господарської діяльності [1].

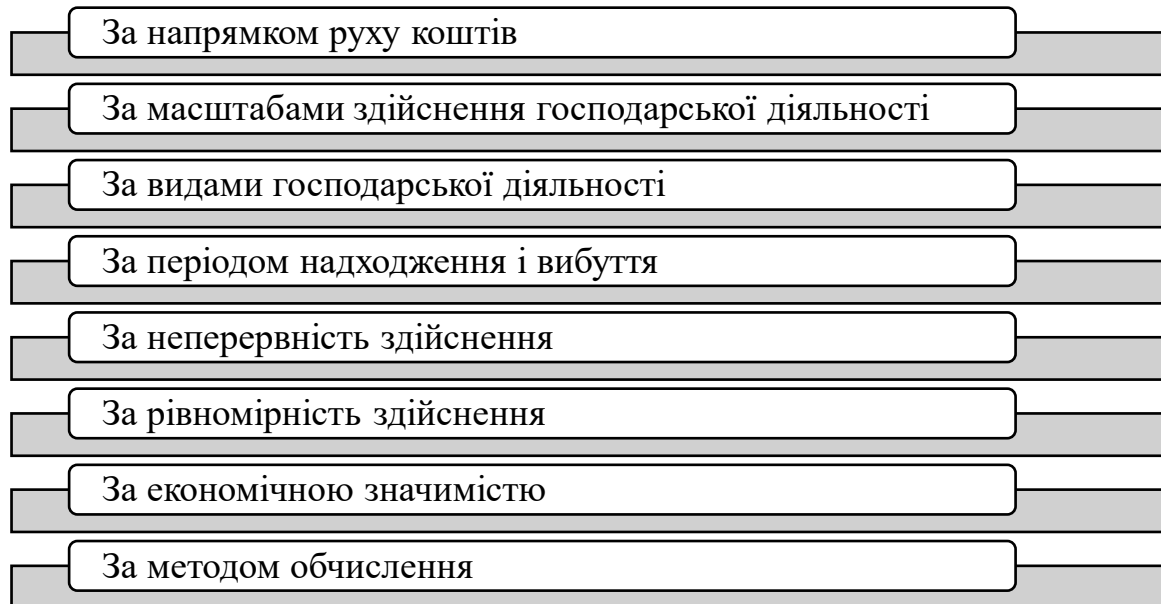

Рис.1.1. Напрямки класифікації грошових потоків підприємства

Вихідний потік, навпаки, містить усі види платежів і витрат підприємства. Завдяки вихідному потоку забезпечується виконання зобов'язань підприємства та здійснення усіх його господарських операцій.

Ці два види грошових потоків тісно взаємопов'язані між собою таким чином, що нестача об'єму у часі одного з цих потоків викликає скорочення об'ємів іншого потоку.

За масштабами здійснення господарської діяльності виділяють:

- грошовий потік підприємства в цілому;
- грошовий потік по окремих видах господарської діяльності;
- грошовий потік по окремих виробничо-господарських підрозділах;
- грошовий потік по окремих операціях.

Грошовий потік по підприємству в цілому акумулює всі види грошових потоків, які обслуговують господарський процес підприємства в цілому. Грошовий

потік по окремих видах господарської діяльності характеризує грошовий потік по окремих видах господарської діяльності підприємства. Розмежування грошового потоку по окремих виробничо-господарських підрозділах підприємства визначає підрозділи як самостійні об'єкти управління. Грошовий потік по окремих операціях розглядається як первинний об'єкт самостійного управління.

За видами господарської діяльності виділяють наступні грошові потоки, у відповідності з міжнародними стандартами обліку:

- грошовий потік по операційній діяльності;
- грошовий потік по інвестиційній діяльності;
- грошовий потік по фінансовій діяльності.

Грошовий потік по операційній діяльності включає в себе надходження від продажу по основній діяльності й іншій операційній діяльності, надходження від реалізації продукції, аванси від покупців, виручку за допоміжної діяльності та погашення заборгованості постачальникам, заробітної плати, податкових платежів в бюджетний фонд, тощо. Грошовий потік від операційної діяльності дуже тісно пов'язаний із вхідними і вихідними грошовим потоками.

Грошовий потік по інвестиційній діяльності несе в собі рух грошових коштів для інвестування. Він характеризує платежі і надходження або витрачання грошових коштів, які пов'язані з фінансовими інвестиціями, необоротними активами, отриманням відсотків чи дивідендів, на погашення позик, продаж або купівлю основних засобів або дочірнього підприємства, тощо.

Грошовий потік по фінансовій діяльності характеризує надходження і виплати коштів, які пов'язані зі здійсненням зовнішнього фінансування господарської діяльності. Грошові потоки можуть бути також пов'язані з одержанням або поверненням довгострокових і короткострокових кредитів та позик, із залученням додаткового акціонерного чи пайового капіталу, виплатою дивідендів і процентів власникам капіталу.

Звіт про рух грошових коштів складається саме з цих трьох основних розділів: операційна діяльність, інвестиційна діяльність та фінансова діяльність.

За періодом надходження і вибуття виділяють:

- грошовий потік поточного періоду;
- грошовий потік майбутнього періоду.

Грошовий потік поточного періоду – це потік підприємства, величина якого приведена по вартості на поточний момент часу. Він характеризує грошовий потік підприємства як єдину зіставну його величину. Грошовий потік майбутнього періоду характеризує грошовий потік підприємства як єдину зіставну його величину, наведену за вартістю до конкретного майбутнього моменту часу. Поняття майбутній грошовий потік може використовуватися і як номінальна ідентифікована його величина в майбутньому моменті часу, яка служить базою дисконтування з метою приведення до теперішньої вартості. Ці види грошового потоку підприємства відображають зміст концепції оцінки вартості грошей у часі стосовно до господарських операцій підприємства [2].

За неперервністю здійснення виділяють такі два види грошового потоку:

- регулярний грошовий потік;
- дискретний грошовий потік.

Регулярний грошовий потік у певному періоді часу здійснюється постійно за окремими інтервалами цього періоду. Характер регулярного грошового потоку носить більшість видів грошових потоків, що генеруються операційною діяльністю підприємства: потоки, пов'язані з обслуговуванням фінансового кредиту у всіх його формах; грошові потоки, що забезпечують реалізацію довгострокових реальних інвестиційних проектів.

Дискретний грошовий потік пов'язаний зі здійсненням одиничних господарських операцій підприємства в певному періоді часу. Характер дискретного грошового потоку носить одноразове витрачання грошових коштів, пов'язане з придбанням підприємством цілісного майнового комплексу; купівлею ліцензії франчайзингу; надходженням фінансових коштів в порядку безоплатної допомоги[3].

За рівномірністю здійснення виділяють:

- грошовий потік з рівномірними інтервалами;
- грошовий потік з нерівномірними інтервалами.

Регулярний грошовий потік з рівномірними інтервалами носить характер ануїтету. Прикладом грошового потоку з нерівномірними інтервалами може бути графік лізингових платежів за оренду майна узгодивши зі сторонами нерівномірні інтервали часу їх здійснення на протязі певного періоду.

За економічною значимістю виділяють такі грошові потоки:

- грошовий потік, який збільшує прибуток підприємства;
- грошовий потік, який зменшує прибуток підприємства.

Важливим є грошовий потік, який збільшує прибуток підприємства. Він характеризує процес формування фінансових результатів підприємства. При цьому найбільше значення має той грошовий потік по видах господарських операцій. Який сприяє формуванню більшого обсягу чистого прибутку підприємства. Також до цієї класифікаційної ознаки відносять грошовий потік, який зменшує прибуток підприємства. Це грошовий потік, що характеризує вибуття коштів у результаті здійснення системи обов'язкових платежів і витрати коштів.

За методом обчислення виділяють:

- валовий грошовий потік;
- чистий грошовий потік.

Валовий грошовий потік характеризує всю сукупність надходжень або витрат коштів у певному періоді часу в розрізі окремих його інтервалів. Чистий грошовий потік характеризує різницю між позитивним і від'ємним грошовими потоками (між надходженням і витратою коштів) у певному періоді часу в розрізі окремих його інтервалів.

Чистий грошовий потік є досить важливим результатом фінансової діяльності підприємства, адже він визначає фінансову рівновагу та темпи росту ринкової вартості даного підприємства[4].

Розрахунок чистого грошового потоку по підприємству взагалі, окремим структурним підрозділам, різним видам господарської діяльності та по окремим господарським операціям здійснюється за наступною формулою (1.3):

$$\text{ЧГП} = \text{ПГП} - \text{НГП}, \quad (1.1)$$

де ЧГП - сума чистого грошового потоку в періоді що розглядається;

ПГП - сума позитивного грошового потоку (надходжень грошових коштів) в періоді який розглядається;

НГП - сума негативного грошового потоку (вибуття коштів) в розглянутому періоді.

Як видно із цієї формули, співвідношення обсягів позитивного та негативного потоків сума чистого грошового потоку може характеризуватися як позитивною, так і негативною величинами, які визначають кінцевий результат відповідної господарської діяльності підприємства і впливають в кінцевому підсумку на формування залишку його грошових активів [5, 6].

Розглянута вище класифікація дозволяє більш цілеспрямовано здійснювати облік, аналіз та планування грошових потоків різних видів на підприємстві, хоча на практиці в більшості випадків облік аналіз та планування здійснюється лише за грошовими потоками, які розглянуті в третій класифікаційній ознаці, тобто за видами господарської діяльності.

Можна зробити висновок, що існує багато підходів щодо визначення поняття грошового потоку підприємства. Велику роль для ефективного управління грошовими потоками відіграє чітка їх класифікація.

1.2. Методичні підходи до аналізу руху грошових потоків підприємства

Ефективність роботи підприємства повністю залежить від організації і системи управління грошовими потоками. Дана система створюється задля забезпечення виконання короткострокових і стратегічних планів підприємства, підтримання платоспроможності і фінансової стійкості, більш раціонального використання активів і джерел їх формування, а також мінімізації витрат на

фінансування господарської діяльності. Від якості управління грошовими потоками залежить не тільки стійкість і ефективність роботи підприємства, але і здатність до майбутнього розвитку, досягнення фінансового успіху в довгостроковій перспективі[7]. Для того, щоб ефективно управляти та оцінювати рух грошових коштів на підприємстві, використовується фінансовий звіт, а саме Звіт про рух грошових коштів.

Звіт про рух грошових коштів є документом фінансового звіту, в якому чітко відображено надходження, витрачання та зміни грошових коштів в ході операційної, інвестиційної або фінансової господарської діяльності за певний період часу. Завдяки такому відображенню змін можливо побачити взаємозв'язок між грошовими коштами які були у підприємства на початок і кінець звітного періоду. Більш того, звіт про рух грошових коштів дає можливість оцінити майбутні надходження грошових коштів, оцінити необхідність залучення додаткових фінансових ресурсів, проаналізувати, чи зможе підприємство погасити тимчасову заборгованість або виплатити дивіденди. За допомогою Звіту про рух грошових коштів можна встановити здатність підприємства створювати грошові резерви та встановити залежність підприємства від зовнішнього позикового капіталу.

Згідно міжнародного стандарту IAS7, звіт про рух грошових коштів формується за сферами діяльності підприємства – операційної, інвестиційної і фінансової, а не за джерелами і напрямками використання коштів. Така класифікація надає користувачам змогу оцінювати вплив цих видів діяльності на фінансовий стан підприємства і суму грошових коштів та їх еквівалентів[8]. Вважається, що таким чином можна виявити вплив кожного виду діяльності на фінансовий стан компанії, а також їх можливий взаємозв'язок.

Перевагами Звіту про рух грошових коштів є те, що цей звіт повністю відповідає вимогам МСФЗ (IFRS) і це значно спрощує взаємодію з фінансовими установами на закордонному рівні. Для оцінки результату достатньо оцінити чистий рух коштів від кожного виду діяльності, а не вивчати звіт в цілому. Також

розподіл грошових потоків за видами діяльності дозволяє зрозуміти, який відділ чи особа відповідальна за конкретні показники.

Для аналізу та оцінки руху грошових коштів в першу чергу використовуються:

- співвідношення, величина і знак чистого грошового потоку по операційній діяльності;
- величина і знак чистого грошового потоку по інвестиційній діяльності;
- величина і знак чистого грошового потоку по фінансовій діяльності;
- співвідношення чистих операційних, інвестиційних і фінансових грошових потоків.

Для здійснення аналізу грошових потоків потрібна інформація, що характеризує різні види діяльності компанії, що відбивається в обліку і звітності. На практиці, застосовують два основних методи аналізу руху грошових потоків – прямий і непрямий, для того, щоб розкрити реальний рух грошових коштів в організації, оцінити синхронність надходжень і платежів, а також для того, щоб зіставити величину отриманого фінансового результату зі станом грошових коштів. Основні відмінності даних методів полягають в початковій інформаційній базі і обсязі підсумкових даних.

Таким чином, застосування різних методів аналізу дає можливість вести управлінський облік в організації більш ефективно і дозволяє наочно показати структуру грошових потоків. В умовах постійного посилення конкуренції застосування прямого і непрямого методів аналізу звітності для прийняття управлінських рішень є тим додатковим фактором, який дозволяє підприємству бути конкурентоспроможним, отримувати прибуток і розвиватися.

Прямий метод виділяється стандартом як пріоритетний, так як він дозволяє розглянути дійсні грошові потоки, які не розкриваються в інших фінансових звітах. Що стосується непрямого методу, то він співвідносить потоки грошових коштів і операційний прибуток, що є додатковим джерелом інформації про діяльність

підприємства. Проте не виділяється єдина думка про важливість ролі одного з методів, однак, непрямий метод вважається більш простим в підрахунку.

Аналіз руху грошових коштів прямим методом дозволяє судити про ліквідність підприємства, оскільки він детально розкриває рух грошових коштів на його рахунках, що дає можливість робити оперативні висновки щодо достатності коштів для сплати за рахунками поточних зобов'язань, а також здійснення інвестиційної діяльності [9]. Вихідною ланкою є виручка, на основі якої обчислюється притік і відтік грошових коштів за напрямками діяльності та їх величина на дату звіту.

Також прямий метод дозволяє показати основні джерела притоку та напрямки відтоку грошових коштів, встановлювати взаємозв'язок між реалізацією і грошовою виручкою за звітний період, ідентифікувати статті, що формують найбільший приплив і відтік грошових коштів, використовувати отриману інформацію для прогнозування грошових потоків, контролювати всі надходження і напрями витрачання грошових коштів, так як грошовий потік безпосередньо пов'язаний з регістрами бухгалтерського обліку.

Прямий метод розрахунку заснований на відображенні результатів операцій (оборотів) за рахунками грошових коштів за певний період. При цьому операції групуються за трьома видами діяльності: поточна (операційна) діяльність - отримання виручки від реалізації, аванси, сплата по рахунках постачальників, отримання короткострокових кредитів і позик, виплата заробітної плати, розрахунки з бюджетом, виплачені або отримані відсотки по кредитах і позиках; інвестиційна діяльність - рух коштів, пов'язаних з придбанням або реалізацією основних засобів і нематеріальних активів; фінансова діяльність - отримання довгострокових кредитів і позик, довгострокові і короткострокові фінансові вкладення, погашення заборгованості за отриманими раніше кредитами, виплата дивідендів. Розрахунок грошового потоку прямим методом дає можливість оцінити платоспроможність підприємства, а також виконувати оперативний контроль за притоком і відтоком грошових коштів.

Перевагою прямого методу є те, що при його використанні звіт про рух грошових коштів містить розгорнуту інформацію про джерела надходження і витрачання грошових коштів, що забезпечує цілісність інформації про фінансові потоки організації. Недоліком цього методу є неможливість врахувати взаємозв'язок між отриманим фінансовим результатом (прибутком) і зміною абсолютного розміру грошових коштів підприємства.

Непрямий метод в свою чергу розкриває інформацію про чистий грошовий потік компанії за звітний період, базуючись на звіті про фінансові результати і звітний баланс. В даному методі проводиться розрахунок за трьома напрямками діяльності і в цілому по компанії.

Непрямий метод аналізу грошових потоків дозволяє розкрити взаємозв'язок отриманого кінцевого фінансового результату і чистого грошового потоку, визначити вплив різних чинників фінансово-господарської діяльності організації на чистий грошовий потік, встановити, які фактори зіграли найбільш істотну роль в плані залучення грошових коштів і які джерела були залучені організацією для компенсації грошової маси. Однак надійність інформації, що розкривається в звіті про рух грошових коштів, сформованому непрямим методом, залежить від достовірності відображеного в звіті про прибутки і збитки кінцевого фінансового результату.

Непрямий метод аналізу руху грошових коштів дає можливість розрахувати дані, що характеризують чистий грошовий потік в звітному періоді, і потім встановити взаємозв'язок отриманого прибутку і зміни залишку грошових коштів. Цей метод заснований на перерахунку отриманого фінансового результату шляхом певних коригувань у величині чистого прибутку. При використанні непрямого методу необхідно пам'ятати, що чисті грошові потоки з інвестиційної та фінансової діяльності розраховуються тільки прямим методом [10].

При непрямому методі проводять ряд коригувань, які в цілому можна об'єднати в три групи:

1. Коригування, які пов'язані з розбіжністю в часі відображення доходів і витрат в обліку з притоком і відтоком грошових коштів за цими операціями.

2. Коригування, які пов'язані з господарськими операціями, що не надають безпосереднього впливу на розрахунок показника чистого прибутку, але викликають рух грошових коштів.

3. Коригування, які пов'язані з операціями, що надають безпосередній вплив на розрахунок прибутку, але не викликають руху грошових коштів.

Для розрахунку чистого потоку грошових коштів для операційної діяльності найбільша увага приділяється чистому прибутку звітного періоду і іншим потокам, що належать до цього виду діяльності. Загальна формула розрахунку даного чистого грошового потоку має наступний вигляд:

$$\text{ЧГПО} = \text{ЧП} + \text{АОЗ} + \text{АНА} \pm \Delta\text{ДЗ} \pm \Delta\text{З}_{\text{ТМ}} \pm \Delta\text{КЗ} \pm \Delta\text{Р}, \quad (1.2)$$

де ЧГПО – сума чистого грошового потоку підприємства для операційної діяльності у періоді, який розглядається;

ЧП – сума чистого прибутку підприємства;

АОЗ – сума амортизації основних засобів;

АНА – сума амортизації нематеріальних активів;

$\Delta\text{ДЗ}$ — приріст (зниження) суми дебіторської заборгованості;

$\Delta\text{З}_{\text{ТМ}}$ — приріст (зниження) суми запасів товарно-матеріальних цінностей, які входять до складу оборотних активів;

$\Delta\text{КЗ}$ — приріст (зниження) суми кредиторської заборгованості;

$\Delta\text{Р}$ — приріст (зниження) суми резервного та інших страхових фондів.

Для наступного виду діяльності розрахунок складається з різниці між сумою реалізації необоротних активів і сумою їх придбання в звітному періоді. Формула для розрахунку чистого грошового потоку для інвестиційної діяльності:

$$\text{ЧГПИ} = \text{РОЗ} + \text{Р}_{\text{НА}} + \text{Р}_{\text{ДФІ}} + \text{Р}_{\text{ВА}} + \text{Д}_{\text{П}} - \text{П}_{\text{ОЗ}} - \Delta\text{НКБ} - \text{П}_{\text{НА}} - \text{П}_{\text{ДФІ}} - \text{В}_{\text{ВА}}, \quad (1.3)$$

де ЧГПИ — сума чистого грошового потоку підприємства по інвестиційній діяльності у періоді, який розглядається;

РОЗ — сума реалізації основних засобів, які вибули;

РНА — сума реалізації нематеріальних активів, які вибули;

РДФІ — сума реалізації довгострокових фінансових інструментів інвестиційного портфеля підприємства;

РВА — сума повторної реалізації раніше викуплених власних акцій підприємства;

ДП — сума дивідендів (процентів), отриманих підприємством за довгостроковим фінансовим інструментом інвестиційного портфеля;

ПОЗ — сума придбаних основних засобів;

ΔНКБ — сума приросту незавершеного капітального будівництва;

ПНА — сума придбаних нематеріальних активів;

ПДФІ — сума придбаних довгострокових фінансових інструментів інвестиційного портфеля підприємства;

ВВА — сума викуплених власних акцій підприємства.

Чистий грошовий потік фінансової діяльності обчислюється як різниця між сумою фінансових ресурсів, залучених з зовнішніх джерел, і сумою основного боргу:

$$\text{ЧГПФ} = \text{ПВК} + \text{ПДК} + \text{ПКК} + \text{БЦФ} - \text{ВДК} - \text{ВКК} - \text{ДС}, \quad (1.4)$$

де ЧГПФ — сума чистого грошового потоку підприємства по фінансовій діяльності у періоді, який розглядається;

ПВК — сума додатково залученого із зовнішніх джерел власного акціонерного чи пайового капіталу;

ПДК — сума додатково залучених довгострокових кредитів і займів;

ПКК — сума додатково залучених короткострокових кредитів і займів;

БЦФ — сума коштів, які надійшли у порядку безоплатного цільового фінансування підприємства;

ВДК — сума виплат (погашення) основного боргу за довгостроковими кредитами і займами;

ВКК — сума виплат (погашення) основного боргу за короткостроковими кредитами і займами;

ДС — сума дивідендів (відсотків), сплачених власникам підприємств (акціонерам) на вкладений капітал (акції, паї тощо).

Для отримання підсумкового результату за трьома напрямками діяльності слід скласти результати по кожній діяльності та отримати підсумковий чистий грошовий потік компанії за звітний період.

$$\text{ЧГП}_\Pi = \text{ЧГП}_O + \text{ЧГП}_И + \text{ЧГП}_Ф, \quad (1.5)$$

де ЧГП — загальна сума чистого грошового потоку підприємства у періоді, який розглядається;

ЧГПО — сума чистого грошового потоку підприємства по операційній діяльності;

ЧГПИ — сума чистого грошового потоку підприємства по інвестиційній діяльності;

ЧГПФ — сума чистого грошового потоку підприємства по фінансовій діяльності;

Таким чином, непрямий метод показує рух чистого грошового потоку компанії, головного фінансового джерела фінансування, за різними напрямками роботи і в цілому. Плюсом даного методу є відносна простота розрахунку, так як більшість необхідної інформації вже міститься в інших формах фінансової звітності.

Прямий метод аналізу описує як чистий, так і валовий грошовий потік компанії в аналізованому періоді, а також характеризує всі надходження і витрати за трьома напрямками діяльності. Даний метод відрізняється з попереднім тим, що розрахунок операційної діяльності проводиться іншим шляхом, а саме в прямому методі використовується інформаційна база бухгалтерського обліку, де відображаються всі надходження і витрати. Формула для розрахунку операційного чистого грошового потоку наведена нижче:

$$\text{ЧГП}_O = \text{РП} + \text{ІН}_O - \text{З}_{\text{ТМ}} - \text{ЗП}_{\text{ОП}} - \text{ЗП}_{\text{АУ}} - \text{ПП}_B - \text{ПП}_{\text{ПФ}} - \text{ІВ}_O, \quad (1.6)$$

де ЧГПО — сума чистого грошового потоку підприємства по операційній діяльності у періоді, який розглядається;

РП — сума грошових коштів, отриманих від реалізації продукції;

ІНО — сума інших надходжень грошових коштів в процесі операційної діяльності;

ЗТМ — сума грошових коштів, виплачених за придбання сировини, матеріалів і напівфабрикатів у постачальників;

ЗПОП — сума заробітної плати, виплаченої оперативному персоналу;

ЗПАУ — сума заробітної плати, виплаченої адміністративно-управлінському персоналу;

ППБ — сума податкових платежів, перерахована до бюджету;

ПППФ — сума податкових платежів, перерахована у позабюджетні фонди;

ІВО — сума інших виплат грошових коштів в процесі операційної діяльності.

Що стосується розрахунку загальної суми чистих грошових потів за всіма видами діяльності, то вона виводиться аналогічно непрямим методом. Як було раніше помічено, кращого методу для аналізу грошових потоків не визначено, а також не існує чітких правил стосовно вибору прямого або непрямого методу. Саме тому компанії вправі самостійно обирати найбільш зручний і інформативний метод. Більшість підприємств обирають прямий метод, бо він більш повно і широко представляє грошові потоки.

Аналіз грошових потоків будується на дослідженні показників компанії, використовуючи різні системи. Теорія управління грошовими потоками виділяє ряд систем, на яких будується аналіз: горизонтальний фінансовий аналіз; вертикальний фінансовий аналіз; порівняльний фінансовий аналіз; аналіз фінансових коефіцієнтів; інтегральний фінансовий аналіз.

1. Горизонтальний фінансовий аналіз. Даний аналіз ставить для себе за мету виявити тенденції в розвитку і зміни показників, тому його також прийнято називати трендовим. В ході даного аналізу проводиться вивчення показників в співвідношенні з різними часовими періодами: відповідність звітнього і попереднього періоду; звітнього і аналогічного періоду минулого року; вивчення ряду попередніх періодів.

2. Вертикальний фінансовий аналіз. Даний аналіз приділяє особливу увагу структурним підрозділам, і виділяє показники з найбільш вагомою часткою. Під час даного аналізу вивчаються передумови можливих змін і нестабільної поведінки.

3. Порівняльний аналіз. Під час порівняння показників даного аналізу, розраховуються їх абсолютні та відносні відхилення і піддаються порівнянню. Існує кілька напрямків порівняльного аналізу грошових потоків: звітних і планових показників; структурних підрозділів; окремих фінансових важелів; інвестиційних проектів.

4. Аналіз фінансових коефіцієнтів. В ході даного аналізу розраховуються різні показники, отримані зі співвідношення абсолютних величин фінансової роботи компанії.

В результаті застосування прямого або непрямого методу аналізу грошових потоків можна оцінити ступінь забезпечення організації грошовими активами, визначити джерела надходження і напрямки їх використання, встановити потенціал організації в якості платника поточних боргів і прогнозувати достатність коштів для розвитку поточної, інвестиційної та фінансової діяльності.

Отже, аналіз грошових потоків є важливою складовою процесу управління рухом грошових коштів, що забезпечує якісну обробку інформації з метою подальшого прийняття оперативних та стратегічних управлінських рішень, прогнозування та планування грошових потоків.

1.3. Методичні підходи до планування руху грошових потоків

Планування грошових потоків – це процес визначення обсягів грошових потоків за видами діяльності, часовими інтервалами та напрямками використання з метою забезпечення максимальної синхронізації надходжень і витрат та платоспроможності підприємства.

Планування грошових потоків є важливою складовою управління фінансовими засобами і являє собою процес створення планів і цільових показників для розвитку і формування потоків грошових коштів в майбутньому тимчасовому

періоді. Основною метою розробки плану надходжень і витрат коштів є прогнозування в часі валового і чистого грошових потоків підприємства в розрізі окремих видів його господарської діяльності і забезпечення постійної платоспроможності на всіх етапах планового періоду.

Основу механізму управління грошовими потоками підприємства становить їх планування. Як прийнято вважати, планування будується на трьох базах:

1. Прогноз основних показників потоків грошових коштів.
2. Поточне планування грошових потоків.
3. Оперативне планування грошових потоків.

Кожна база має власні відмінності і характеристики, але всі три системи взаємопов'язані і працюють в певній послідовності. Розглянемо кожен базу більш детально і з'ясуємо, яку роль вона має в загальному плануванні.

1. Прогнозування основних показників потоків грошових коштів. Дана база є найбільш складною і пов'язана з процесом розробки загального фінансового розвитку компанії. Під ключовими показниками розуміються:

- мінімальний рівень рентабельності операційної діяльності підприємства;
- граничний рівень витрат продукції;
- мінімальний рівень абсолютної і поточної платоспроможності;
- структура капіталу.

2. Поточне планування. Дана база формує планові коефіцієнти для основних видів грошових потоків. Основними поточними планами прийнято вважати:

- план доходів і витрат з операційної діяльності. Ключове завдання даного планування полягає у виявленні суми чистого прибутку, що є основним елементом формування грошових потоків операційної діяльності. Крім цього план повинен відобразити взаємозв'язок між доходами, витратами, податками та іншими основними потоками;

- план доходів і витрат по інвестиційній діяльності. Даний план відображає плановані витрати на проведення всіх намічених інвестиційних

проектів, а також їх віддачу для компанії (можливі додаткові грошові потоки), таким чином з'являється уявлення про майбутніх інвестиційних потоках підприємства;

- план надходження і витрачання грошових коштів. Даний план покликаний відобразити зведені дані про ліквідність компанії: залишок на початок і кінець планового періоду; надходження і витрати планового періоду;

- балансовий план показує прогноз складу капіталу і активів на кінець планового періоду;

3. Оперативне планування є створенням короткострокових планів для підтримки основного розвитку компанії (основна форма - це бюджет). Бюджет являє собою короткостроковий план (як правило, на рік, або квартал, місяць), що показує процеси витрачання і надходження фінансових коштів з різних господарських напрямками. До завдань бюджету зазвичай входить:

- виявлення обсягу і складу планованих грошових відтоків;
- забезпечення планованих витрат коштами.

Бюджет являє собою постійний план, який гарантує безперервність роботи системи з планування грошових потоків. Існує кілька класифікацій бюджетування:

- за сферою діяльності (операційний, фінансовий та інвестиційний);
- за видами витрат (поточний, капітальний);
- за обсягом номенклатури (функціональний (невелика кількість статей витрат), комплексний (велика кількість статей витрат));
- за способами розробки (стабільний (не залежить від реалізації продукції), гнучкий (залежить від обсягу випуску і представлений формулою нижче)):

$$ЗВ_0 = I_{\text{пост}} + ОР \times I_{\text{зм}}, \quad (1.7)$$

де ЗВО – загальний об'єм поточних витрат по певному підрозділу операційної сфери діяльності підприємства;

Ипост - запланований об'єм постійних статей бюджету;

Изм – установлений норматив змінних затрат бюджету за одиницю продукції;
ОР – об'єм випуску чи реалізації продукції.

Спеціальною формою бюджету є платіжний календар, який розкриває план фінансових витрат і доходів і, як правило, розраховується на майбутній місяць. Такий календар містить графік планованих платежів і надходжень. Платіжний календар являє собою баланс грошових надходжень та грошових видатків підприємства по окремих часових інтервалах, який балансується залишком грошових коштів на поточному рахунку підприємства. Якщо розробка платіжного календаря виявляє позитивне сальдо коштів підприємства, то це свідчить про платоспроможність підприємства, отримання ним додаткової грошової маси та покращання його ліквідності. Якщо виявляється негативне сальдо грошових коштів, то керівництву підприємства необхідно вжити заходів щодо збалансування грошових потоків та відновлення платоспроможності.

Інформаційною основою розробки платіжного календаря виступають різноманітні плани підприємства, які пов'язані з надходженнями або витрачанням грошових коштів підприємства, зокрема, план доходів та витрат підприємства, кошториси використання коштів окремих фондів спеціального призначення підприємства, кредитний та інвестиційний плани підприємства. [11]

Висновок до розділу 1

У першому розділі було розглянуто сутність та економічний зміст грошових потоків у процесі власного капіталу підприємства, також названо методичні підходи до аналізу руху та до планування грошових потоків.

Постійний рух коштів є об'єктивною умовою життєдіяльності підприємства. Грошові надходження повинні мати динамічний характер, тому бажано, щоб він був безперервним. Аналіз грошових потоків забезпечує якісну обробку інформації з метою подальшого прийняття оперативних та стратегічних управлінських рішень, прогнозування та планування грошових потоків.

Існує багато підходів щодо визначення поняття грошового потоку підприємства. Саме тому чітка класифікація кожного з них відіграє велику роль для ефективного управління грошовими потоками. Класифікація допомагає цілеспрямовано аналізувати та планувати грошові потоки різних видів на підприємстві.

В результаті застосування прямого або непрямого методу аналізу грошових потоків можна оцінити ступінь забезпечення організації грошовими активами, визначити джерела надходження і напрямки їх використання, встановити потенціал організації в якості платника поточних боргів і прогнозувати достатність коштів для розвитку поточної, інвестиційної та фінансової діяльності.

Стосовно методів планування, розглянуті системи розкривають широту можливостей планування, що дозволяє оптимізувати роботу і розвиток компанії, як на фінансовому рівні, так і в цілому. Основними базами, на яких побудовано ефективне планування є:

1. Прогноз основних показників потоків грошових коштів.
2. Поточне планування грошових потоків.
3. Оперативне планування грошових потоків.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ РУХУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ТА ОЦІНКА ЇХ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРАТ “ЛІНДЕ ГАЗ УКРАЇНА”

2.1. Загальна характеристика фінансово-господарської діяльності ПрАТ “Лінде Газ Україна”

ПРАТ "Лінде Газ Україна" представляє на ринку України провідну світову компанію в сфері промислових газів та інжинірингу Linde Group, яка об'єднує понад 50000 чоловік, що працюють в більш ніж 100 країн по всьому світу. Стратегія компанії спрямована на сталий розвиток міжнародного бізнесу за допомогою передових продуктів, технологій і послуг.

Linde Group у всіх своїх підрозділах і регіонах по всьому світу діє виходячи з відповідальності перед своїми акціонерами, партнерами по бізнесу, службовцями, суспільством і навколишнім середовищем. Всі ділові партнери Linde Group в своїй діяльності керуються Угодою про дотримання вимог законодавства для ділових партнерів.

ПРАТ "Лінде Газ Україна" є резидентом України, тому в своїй фінансово-господарській діяльності керується чинним законодавством України.

Господарська діяльність здійснюється суб'єктами господарювання в умовах постійних змін економіко-правового поля. Правовими основами функціонування підприємств є сукупність законів та нормативних документів, які визначають і регулюють порядок створення та реєстрації підприємств, їх організаційно-правові форми, систему оподаткування, ліцензування та патентування, порядок організації господарської діяльності, відносини між підприємствами і державою, суб'єктів господарювання між собою[12].

Основними правовими актами, які регулюють діяльність підприємств, є: Господарський кодекс України від 16.01.2003 року № 436-ІУ, Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців» від 15.05.2003 року № 755-ІУ, статут підприємства, Генеральна тарифна угода,

колективний договір, Класифікація організаційно-правових форм господарювання, затверджена наказом Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації від 22.11.1994 року № 288 та інші правові документи, що регулюють окремі напрями діяльності підприємства.

Господарський кодекс України регламентує порядок створення, реєстрації, ліквідації і реорганізації підприємств; розкриває загальні принципи управління підприємством і самоврядуванням трудового колективу; розглядає механізм формування і використання майна підприємств; визначає види господарської, економічної і соціальної діяльності підприємств; фіксує права і відповідальність у здійсненні господарської діяльності; регулює відносини з іншими господарюючими суб'єктами та державою[13].

Linde Group у своїй діяльності пріоритетними вважає соціальну відповідальність та охорону праці, тому ПРАТ "Лінде Газ Україна" завжди дотримується принципів комплексного системного підходу до вирішення питань безпеки та охорони праці на виробництві, керуючись при цьому чинним законодавством та корпоративними інструкціями.

Виробнича діяльність підприємств здійснюється на основі встановлення постійних інформаційних, технологічних, трудових, фінансових, управлінських зв'язків між персоналом, структурними підрозділами, керуючою і керованою підсистемами.

Організаційна структура підприємства являє собою сукупність підрозділів основного, допоміжного та обслуговуючого виробництв. Структура управління - це упорядкована сукупність взаємопов'язаних управлінських посад, що знаходяться між собою в стійких відносинах, що забезпечують функціонування і розвиток підприємства як єдиного цілого.

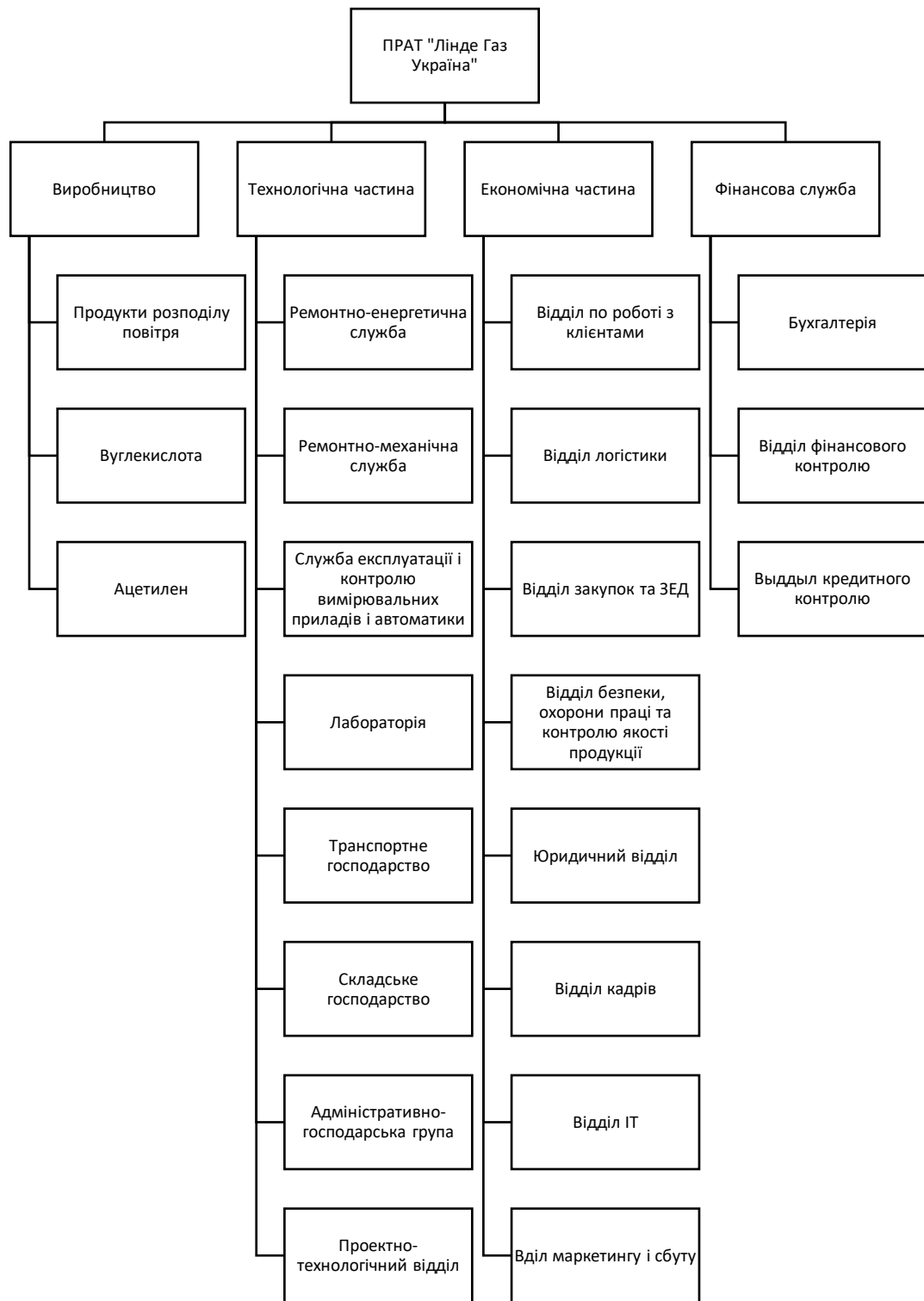

Рис. 2.1. Організаційна структура ПрАТ “Лінде Газ Україна”

Між ними існує тісний взаємозв'язок - структура організації відображає прийнятий в ній поділ робіт між підрозділами, ланками та працівниками, а структура управління створює механізми координації між ними. Зміна

організаційної структури підприємства викликає, як правило, зміну структури управління.

Таким чином, організаційна структура підприємства - це логічне співвідношення функціональних областей і рівнів управління, побудоване в такій формі, яка дозволяє досягати поставлених цілей.

На ПРАТ "Лінде Газ Україна" діють 3 основні виробництва:

- виробництво продуктів розподілу повітря,
- виробництво ацетилену,
- виробництво вуглекислоти.

Технічне керівництво здійснює заступник директора з технічних питань, якому підпорядковані головні спеціалісти по напрямкам технічної діяльності, начальники участків і дільниць по виробництву продукції та інші технічні служби.

Контроль за охороною праці і якості виробляємої продукції здійснює заступник директора по безпеці та якості, який підпорядкований директору. Йому підпорядкований головний спеціаліст з охорони праці.

На підприємстві функціонують фінансова служба, в складі якої виділено бухгалтерію, відділ кредитного контролю, відділ фінансового контролю. Керівництво фінансовою службою здійснює директор з економіки та фінансів. Також створено відділ закупівель та зовнішньо-економічної діяльності, відділ маркетингу та збуту, відділ по роботі з клієнтами, кадрова служба, відділ ІТ, логістики та проектний.

Бухгалтерська служба є одним з провідних підрозділів управлінської структури підприємства, яка забезпечує формування повної і достовірної інформації про результати діяльності та майновий стан підприємства, необхідної для прийняття ефективних рішень, здійснення контролю за використанням матеріальних, трудових, фінансових ресурсів і попередження негативних явищ у господарській діяльності.

Саме відділ закупівель є тим структурним підрозділом компанії, в завдання якого входить прийняття рішень про закупівлю товарів, виборі найбільш

підходящих постачальників, укладання контрактів і договорів на поставку обраних товарів і так далі. Функції відділу закупівель численні, і важливість цього відділу для роботи всієї компанії складно переоцінити, оскільки у величезній мірі ефективна робота торгової компанії залежить від того, наскільки грамотно і правильно організована її закупівельна діяльність.

Функції відділу закупівель в кожній компанії мають відмінності, що обумовлено і різної організаційною структурою компаній, і особливостями логістичної системи, проте основні функції відділу закупівель у всіх компаніях, в принципі, однакові. Це організаційні функції, функції планування, координації, регулювання, контрольні функції та функції аналізу.

Відділ зовнішньо-економічної діяльності (ВЗЕД) — це частина апарату управління підприємства, його задача — здійснювати планування, організацію і координацію ЗЕД підприємства.

Відділ логістики можна віднести до категорії організаційних служб. Функції логістики полягають в упорядкуванні робочих процесів в тій чи іншій компанії з метою зменшення витрат, підвищення обсягу оборотного капіталу. В результаті, досягається підвищення прибутковості.

Основними функціями відділу інформаційних технологій є програмне забезпечення, експлуатація, збереження, модернізація, придбання та списання технічних засобів, створення та організація зберігання електронних інформаційних ресурсів, тощо.

Основним завданням відділу маркетингу є визначення місця компанії на ринку й знаходження можливостей зайняти найбільш вигідну позицію стосовно конкурентів. Результатом роботи маркетологів є підвищення рівня продажів, що й вважають основним показником при оцінці відділу маркетингу. Цей підрозділ виконує роль буфера між зовнішнім середовищем - ринком і внутрішнім середовищем - компанією.

Товариство у 2002 році створило 2 філії без права юридичної особи: Київську філію з місцем знаходження за адресою: м. Київ, вул. Крижановського, 3 та

Алчевську філію з місцезнаходженням за адресою: м. Алчевськ, Луганської обл., пр. Металургів, 25А. У 2011 році була створена Калузька філія без права юридичної особи з місцем знаходження за адресою: м.Калуш, Івано - Франківська область, вулиця Промислова, будинок 7. корпус 456, офіс 456. 15.07.2009 року загальними зборам акціонерів прийняте рішення про закриття філії ВАТ "Лінде Газ Україна" в м. Алчевськ. Причина такого рішення - нерентабельність ведення фінансово-господарської діяльності філії. Також функціонують депо по продажам технічних газів в різних регіонах України.

2.2. Аналіз динаміки грошових потоків ПрАТ "Лінде Газ Україна"

Аналіз звіту про рух грошових коштів дозволяє істотно поглибити і скоригувати висновки щодо платоспроможності організації, її майбутнього фінансового потенціалу. При аналізі потоки грошових коштів розглядаються за трьома видами діяльності: операційної, інвестиційної та фінансової.

Метою оцінки фінансового стану підприємства є пошук резервів підвищення рентабельності виробництва, зміцнення комерційного розрахунку як основи стабільної роботи підприємства і виконання ним зобов'язань перед бюджетом, банком та іншими установами.

Оцінка фінансового стану ПрАТ "Лінде Газ Україна" здійснювалася на основі даних фінансової звітності підприємства за 2015-2019 рр., яка подана у додатках.

Операційна діяльність, як правило, є головним джерелом прибутку, тому вона повинна бути основним джерелом грошових коштів. Інвестиційна діяльність зазвичай призводить до тимчасового відтоку грошових коштів, так як при благополучному веденні справ компанія прагне до розширення і модернізації виробничих потужностей. Фінансова діяльність покликана збільшувати грошові кошти в розпорядженні компанії для фінансового забезпечення основної і інвестиційної діяльності.

Таблиця 2.1

Показники руху грошових коштів за всіма видами діяльності

ПрАТ “Лінде Газ Україна”

Показник	2015	2016	2017	2018	2019
1. Залишок на початок року	20805	14553	16642	159656	194534
2. Надходження грошових коштів, всього	1097818	435889	1162458	1291065	1418377
за видами діяльності:					
операційної	294723	364539	1121908	1289512	1417855
інвестиційної	482	682	550	1553	522
фінансової	802613	70668	40000	0	0
3. Витрачання грошових коштів, всього	-1106786	-433968	-1017668	-1254827	-1491141
за видами діяльності:					
операційної	-730663	-357268	-711949	-884458	-1108014
інвестиційної	-348136	-76614	-24211	-37204	-61249
фінансової	-27987	-86	-281508	-333165	-321878
4. Залишок на кінець року	14553	16642	159656	194534	119416

Таблиця 2.2

Показники відношення руху грошових коштів між 2015-2019 роками

ПрАТ “Лінде Газ Україна”

Показник	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
1. Залишок на початок року	-6252	2089	143014	34878
2. Надходження грошових коштів, всього	-661929	726569	128607	127312
за видами діяльності:				
операційної	69816	757369	167604	128343
інвестиційної	200	-132	1003	-1031
фінансової	-731945	-30668	-40000	0
3. Витрачання грошових коштів, всього	672818	-583700	-237159	-236314
за видами діяльності:				
операційної	373395	-354681	-172509	-223556
інвестиційної	271522	52403	-12993	-24045
фінансової	27901	-281422	-51657	11287
4. Залишок на кінець року	2089	143014	34878	-75118

Таблиця 2.3

Динаміка структури руху грошових коштів за всіма видами діяльності
ПрАТ “Лінде Газ Україна”

Показники	2015	2016	2017	2018	2019
1. Залишок на початок року	-	-	-	-	-
2. Надходження грошових коштів, всього	100	100	100	100	100
за видами діяльності:					
операційної	26.85	83.63	96.51	99.88	99.96
інвестиційної	0.04	0.16	0.05	0.12	0.04
фінансової	73.11	16.21	3.44	0	0
3. Витрачання грошових коштів, всього	100	100	100	100	100
за видами діяльності:					
операційної	66.02	82.33	69.96	70.48	74.31
інвестиційної	31.45	17.65	2.38	2.97	4.1
фінансової	2.53	0.02	27.66	26.55	21.59
4. Залишок на кінець року	-	-	-	-	-

Таблиця 2.4

Відношення структури руху грошових коштів між роками, які аналізуються
ПрАТ “Лінде Газ Україна”

Показник	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
1. Залишок на початок року				
2. Надходження грошових коштів, всього	100	100	100	100
за видами діяльності:				
операційної	56.78	12.88	3.37	0.08
інвестиційної	0.12	-0.11	0.07	-0.08
фінансової	-56.9	-12.77	-3.44	0
3. Витрачання грошових коштів, всього	100	100	100	100
за видами діяльності:				
операційної	16.31	-12.37	0.52	3.83
інвестиційної	-13.8	-15.27	0.59	1.13
фінансової	-2.51	27.64	-1.11	-4.96
4. Залишок на кінець року				

Найбільший залишок грошових коштів на кінець року був у 2018 році і склав 194534 тис.грн., а найменший був у 2015 і складав 14553 тис.грн. У 2016 році, в порівнянні з 2015, надходження грошових коштів дуже сильно знизилось, а саме за фінансовою діяльністю. Порівнюючи з усім періодом аналізу, така різка зміна надходжень грошових коштів за фінансовою діяльністю була максимальною. Цей вид діяльності займав 73.11% усіх надходжень грошових коштів у 2015 році. У наступних роках, надходження коштів за фінансовою діяльністю зменшувалось. З 2018 року не було більше прибутку за цим видом діяльності.

Щодо надходження грошових коштів за операційним видом діяльності, цей показник посилювався з кожним роком. На 56.78% збільшився відсоток, який займали грошові кошти, які надійшли за операційним видом діяльності у 2016 році, в порівнянні з 2015. Більш того, відсоток грошових надходжень за операційною діяльністю від усіх річних надходжень підприємства підвищувався з кожним роком. У 2017 році був максимальний приріст надходження грошових коштів за цим видом діяльності.

Прибуток за інвестиційним видом діяльності був досить стабільним, окрім 2018 року, коли майже у 3 рази було більше нарахувань, в порівнянні з іншими роками. Відсоток надходжень від інвестиційної діяльності з усього прибутку варіювався від 0.04 % до 0.16%.

Найбільші витрати за період, який аналізується, були зафіксовані у 2019 році і склали 1491141 тис.грн. Найменша кількість витрат була у 2016 році і склала 433968 тис.грн. Ця кількість сильно відрізняється від середнього показника витрат грошових коштів за весь період аналізу. В порівнянні з 2015 роком, за всіма видами діяльності суттєво менше було витрат у підприємства.

За операційною діяльністю мінімальні трати були саме у 2016 році, а максимальні у 2019. Ця складова займала більший відсоток витрат грошових коштів з усіх видів діяльності кожного року в даному періоді. Тобто, загальна кількість витрачання грошових коштів за звітній період залежить від операційної діяльності підприємства.

Щодо інвестицій, ця діяльність займала 31.45% усіх витрат за 2015 рік, що було досить суттєвою складовою сумарного показника витрат, у гривнях це відхилення з 2016 роком склало 271522 тис.грн. і було найбільшим у порівнянні з іншими відхиленнями за витрат інвестиційної діяльності. Проте з кожним наступним роком цей відсоток зменшувався і вже з 2017 по 2019 роки варіювався від 2.38% до 4.1%. Можна сказати, що поступово на протязі цих років відсоток почав збільшуватися, але дуже повільно.

Витрачання грошових коштів за фінансовою діяльністю були досить нестабільними на протязі всього періоду, який аналізується. Витрат було менше всього у 2016 році і їх кількість склала 86 тис.грн. У 2015 році було 27987 тис.грн. Тобто відхилення між цими роками склало 27901 тис.грн. Проте найбільше відхилення витрачання за фінансовою діяльністю було між 2016 і 2017 роками. Його значення досягло 281422 тис.грн. Якщо проаналізувати відсоток, який займала фінансова діяльність у витрачанні грошових коштів підприємства, можна помітити, що з 2017 року цей показник був у середньому 25%, а не менше 3%, як у попередні роки даного періоду.

Можна зробити висновок, що за 4 роки, починаючи з 2016, операційна діяльність підприємства стала основною діяльністю, яка приносить прибуток. У 2019 році цей показник досяг 99.96%, а у 2015 році прибуток від операційної діяльності склав 26.85%. Щодо витрат підприємства, основні витрати так і залишаються пов'язаними з операційною діяльністю, а зміни відбулися між інвестиційною та фінансовою діяльністю. Перші роки інвестиційна діяльність займала більшу частину річних витрат підприємства, ніж фінансова, проте з другої половини періоду, який було проаналізовано, фінансова діяльність замінила інвестиційну.

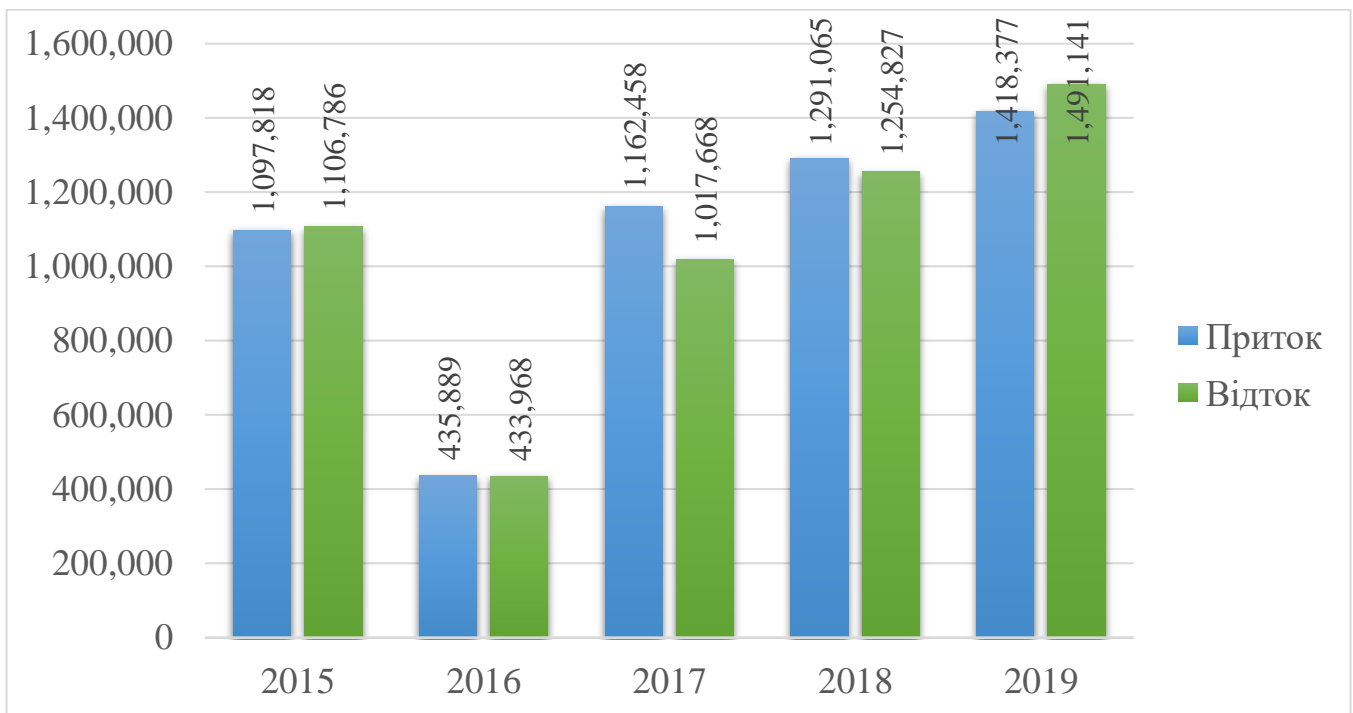

Рис. 2.2. Порівняння притоку та відтоку коштів ПрАТ “Лінде Газ Україна” з 2015 до 2019 року

Порівняння притоку та відтоку коштів показало, що у 2015 та 2016 роках ці показники були майже однаковими, а у 2017 році вони мали найбільшу відмінність за 5 років. Після 2017 року це відхилення не є стабільним. Проте чітко можна побачити, що 2016 рік був особливим для підприємства як з боку притоку коштів, так і відтоку. Показники були дуже низькими і відрізняються від інших років більше, ніж на половину.

Далі буде розглянуто, які саме надходження та витрачання за видами діяльності вплинули на приток та відток грошових коштів підприємства “Лінде Газ Україна”, відповідно. Для цього було складено та проаналізовано таблиці 2.5 та 2.6, які відповідають за надходження грошових коштів, та таблиці 2.7 і 2.8, які демонструють витрачання грошових коштів. За допомогою структури притоку або відтоку грошових коштів, можна зрозуміти, які надходження у процентному співвідношенні були суттєвими та вплинули на рух коштів підприємства за певний звітний період.

Таблиця 2.5

Склад притоку грошових коштів ПрАТ “Лінде Газ Україна”

Надходження від:	2015	2016	2017	2018	2019
Операційна діяльність					
Реалізації продукції(товарів, робіт, послуг)	279252	338924	1090715	1229227	1280130
Повернення податків і зборів			1	41	246
Цільового фінансування	5		9		
Надходження авансів від покупців і замовників	3007	2385	4608	4536	5432
Находження від повернення авансів	8	5	1	8773	82535
Находження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	125	1185	7924	25266	20511
Надходження від боржників неустойки(штрафів, пені)	147	114	60	323	1275
Надходження від операційної оренди	10736	20329	15790	18186	25062
Надходження від страхових премій	7	94	173	327	283
Інші надходження	1436	1503	2627	2833	2381
Інвестиційна діяльність					
Надходження від реалізації необоротних активів	482	682	550	1553	522
Фінансова діяльність					
Отримання позик	802613	70668			

Порівняння показників структури притоку грошових коштів показало приріст прибутку завдяки реалізації більшої кількості продукції. Саме від реалізації продукції підприємство отримує основний дохід з боку операційної діяльності.

Можна побачити, що виручка від реалізації продукції складає найбільшу питому вагу у структурі притоку грошових коштів. В середньому, питома вага виручки від реалізації склала 94.11% за період з 2015 по 2019 роки.

Суттєво більше нарахувань від реалізації стало помітно з 2017 року. Відхилення від 2016 року склало 751791 тис.грн. Цей показник продовжує зростати на протязі наступних трьох років.

Таблиця 2.6

Структура притоку грошових коштів ПрАТ “Лінде Газ Україна”

Надходження від:	2015	2016	2017	2018	2019
Операційна діяльність					
Реалізації продукції(товарів, робіт, послуг)	94.75	92.97	97.22	95.32	90.29
Повернення податків і зборів	0.00	0.00	0.00	0.00	0.02
Цільового фінансування	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Надходження авансів від покупців і замовників	1.02	0.65	0.41	0.35	0.38
Находження від повернення авансів	0.00	0.00	0.00	0.68	5.82
Находження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	0.04	0.33	0.71	1.96	1.45
Надходження від боржників неустойки(штрафів, пені)	0.05	0.03	0.01	0.03	0.09
Надходження від операційної оренди	3.64	5.58	1.41	1.41	1.77
Надходження від страхових премій	0.00	0.03	0.02	0.03	0.02
Інші надходження	0.49	0.41	0.23	0.22	0.17
Інвестиційна діяльність					
Надходження від реалізації необоротних активів	100	100	100	100	100
Фінансова діяльність					
Отримання позик	100	100	100	100	100

У 2018 та 2019 роках підприємство отримало більше надходжень від повернення авансів та від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках, а надходжень від операційної оренди стало менше. Відсоток, який займає прибуток від повернення авансів у 2019 році від всіх надходжень операційної діяльності склав 5.82%. Питома вага інших складових притоку грошових коштів не має суттєвого впливу на сумарний прибуток від операційної діяльності.

Надходження від реалізації необоротних активів є єдиним прибутком від інвестиційної діяльності підприємства на протязі 5 років, які аналізуються. Максимальний розмір надходжень за цією діяльністю був помітним у 2018 році за даний період. Його значення у тричі перевищило показники інших років і склало 1553 тис.грн. Прибуток від фінансової діяльності складається лише з надходжень

від отримання позик у 2015 та 2016 роках. У наступні періоди прибутку від фінансової діяльності не було.

Таблиця 2.7

Склад відтоку грошових коштів з 2015 по 2019 роки ПрАТ “Лінде Газ
Україна”

Витрачання на оплату:	2015	2016	2017	2018	2019
Операційна діяльність					
Товарів(робіт, послуг)	(656448)	(299563)	(649608)	(781433)	(939945)
Праці	(43461)	(30764)	(31950)	(34554)	(41430)
Відрахувань на соціальні заходи	(9580)	(6396)	(7175)	(8441)	(9022)
Зобов'язань з податків і зборів	(15821)	(15445)	(18367)	(55025)	(111841)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків на додану вартість				(38701)	(93588)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків та зборів	(15821)	(15445)	(18367)	(16324)	(18253)
Витрачання на повернення авансів		(512)	(554)	(380)	(497)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	(132)	(239)	(152)	(330)	(257)
Інші витрачання	(5221)	(4339)	(4143)	(4295)	(4922)
Інвестиційна діяльність					
Витрачання на придбання необоротних активів	(348136)	(76614)	(24211)	(37204)	(61249)
Витрачання на оплату:	2015	2016	2017	2018	2019
Фінансова діяльність					
Погашення позик			(164223)	(294021)	(281673)
Витрачання на сплату відсотків	(27399)	(86)	(117285)	(39144)	(30123)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди					(10082)
Інші платежі	(588)				

Можна побачити, що відтік грошових коштів від операційної діяльності в більшій мірі обумовлено витрачанням на оплату товарів(робіт, послуг). Середнє значення питомої ваги цього показника за 5 років складає 83.5% від загальної кількості витрат за рік. З 2017 року витрачання на оплату товарів збільшувались і в 2019 році це значення було найбільшим за 5 років і склало -939945 тис.грн.

Питома вага таких показників, як витрачання на оплату праці та на відрахування на соціальні заходи від сумарної кількості витрат за рік цього виду

діяльності поступово зменшувалась з 2015 по 2019 рік. Виплат за зобов'язання з податків і зборів ставало більше з кожним роком і в 2015 цей показник складав - 15821 тис.грн., а в 2019 вже становив -111841 тис.грн. Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків на додану вартість з'явилися лише з 2018 року з питомою вагою 4.12%, а у 2019 році становили 7.67%.

Таблиця 2.8

Структура відтоку грошових коштів з 2015 по 2019 роки ПрАТ “Лінде Газ Україна”

Витрачання на оплату:	2015	2016	2017	2018	2019
Операційна діяльність					
Товарів(робіт, послуг)	87.94	80.38	88.95	83.18	77.06
Праці	5.82	8.25	4.37	3.68	3.40
Відрахувань на соціальні заходи	1.28	1.72	0.98	0.90	0.74
Зобов'язань з податків і зборів	2.12	4.14	2.51	5.86	9.17
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податку на додану вартість	0.00	0.00	0.00	4.12	7.67

Витрачання на придбання необоротних активів є єдиним напрямком витрат від інвестиційної діяльності підприємства на протязі 5 років, які аналізуються. Максимальний розмір витрат за цією діяльністю був помітним у 2015 році і його значення становило -348136 тис.грн.

Витрачання від фінансової діяльності були досить різноманітними за 5 років. Підприємство з 2017 року по 2019 рік витрачали кошти на погашення позик. У 2017 році питома вага цього показника становила 58.34%, а наступні два роки 88.25% і 87.51%. У 2017 році витрачання з боку фінансової діяльності були лише за сплату відсотків. Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди були лише у 2019 році, а витрачання на інші платежі у 2015.

2.3. Аналіз ефективності грошових потоків ПрАТ “Лінде Газ Україна”

Показники оцінювання ефективності грошових потоків, які можуть бути обчислені на основі інформації "Звіту про рух грошових коштів" (форми № 3)

мають велике значення для оцінки платоспроможності та ліквідності підприємства [14]. Більш глибока і всебічна оцінка стану та ефективності використання грошових потоків проводиться на підставі ряду аналітичних коефіцієнтів, що характеризують грошові потоки.

Оцінку ефективності формування грошових потоків, насамперед, здійснюють за розрахунком чистого грошового потоку, позитивна величина якого свідчить про наявність у підприємства вільного залишку грошових коштів, одержаних від об'єктів господарювання в окремих періодах[15]. Цей коефіцієнт показує спроможність підприємства генерувати чистий грошовий потік у перерахунку на одну гривню від'ємного грошового потоку в процесі господарської діяльності.

Для оцінки ефективності грошового потоку підприємства розраховується і аналізується коефіцієнт ефективності грошового потоку, як відношення чистого грошового потоку до негативного грошового потоку або до середньорічної суми активів організації.

Коефіцієнт ліквідності грошового потоку – дає можливість оцінити співвідношення між сумою вхідного і вихідного грошового потоку підприємства. Для забезпечення ліквідності грошового потоку значення цього коефіцієнту повинно бути більшим за одиницю.

Також для аналізу використовується наступні коефіцієнти:

- коефіцієнт відношення грошового надходження до чистого грошового потоку. Він розраховується і аналізується як відношення грошового надходження до чистого грошового потоку;
- коефіцієнт поповнення грошових засобів є відношенням грошових надходжень до залишку грошових коштів;
- коефіцієнт окупності грошового потоку розраховується як відношення грошових витрат до грошових надходжень;
- коефіцієнт співвідношення грошових виплат та чистого грошового потоку є відношенням грошових витрат до чистого грошового потоку;

- коефіцієнт вибуття грошових засобів розраховується відношенням грошових витрат до залишку грошових коштів;
- коефіцієнт притоку грошових засобів розраховується за відношенням чистого грошового потоку до грошових надходжень;
- коефіцієнт чистого поповнення грошових засобів є відношенням чистого грошового потоку до залишку грошових коштів.

У таблицях 2.9 та 2.10 приведені значення показників ефективності грошових потоків підприємства та відхилення між цими показниками для того, щоб проаналізувати ефективність грошових потоків ПрАТ “Лінде Газ Україна” на протязі 5 років з 2015 до 2019.

Таблиця 2.9

Показники ефективності грошових потоків ПрАТ “Лінде Газ Україна”

Показники	2015	2016	2017	2018	2019
Коефіцієнт ліквідності грошового потоку	0.99	1.00	1.14	1.03	0.95
Коефіцієнт відношення грошового надходження до чистого грошового потоку	-122.42	226.91	8.03	35.63	-19.49
Коефіцієнт окупності грошового потоку	1.01	1.00	0.88	0.97	1.05
Коефіцієнт співвідношення грошових виплат та чистого грошового потоку	-123.42	225.91	7.03	34.63	-20.49
Коефіцієнт притоку грошових засобів	-0.01	0.00	0.12	0.03	-0.05
Коефіцієнт ефективності грошового потоку	0.01	0.00	-0.14	-0.03	0.05
Коефіцієнт поповнення грошових засобів	52.77	29.95	69.85	8.09	7.29
Коефіцієнт вибуття грошових засобів	53.20	29.82	61.15	7.86	7.67
Коефіцієнт чистого поповнення грошових засобів	-0.43	0.13	8.70	0.23	-0.37

Отже, виходячи із даних таблиць 2.9 і 2.10, можна зробити висновок, що коефіцієнт ліквідності грошового потоку свідчить про забезпеченість витрачання грошових засобів їх надходженнями. Проте, значення коефіцієнту у 2018 та 2019 роках було меншим, ніж у 2017 та 2018. Коефіцієнт відношення грошових надходжень до чистого грошового потоку свідчить, що у 2016 році був найбільший обсяг грошових надходжень для отримання 1 грн чистого грошового потоку, а у 2015 році – найменший. Це також можна побачити з таблиці відхилень, різниця між

цим коефіцієнтом у 2015 та 2016 роках є найбільшою і становить 349.32. Також зміна коефіцієнта ліквідності грошового потоку, на протязі 5 років, показано на рисунку 2.6.

Таблиця 2.10

Відхилення між показниками ефективності грошових потоків ПрАТ “Лінде
Газ Україна”

Показник	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Коефіцієнт ліквідності грошового потоку	0.01	0.14	-0.11	-0.08
Коефіцієнт відношення грошового надходження до чистого грошового потоку	349.32	-218.88	27.60	-55.12
Коефіцієнт окупності грошового потоку	-0.01	-0.12	0.10	0.08
Коефіцієнт співвідношення грошових виплат та чистого грошового потоку	349.32	-218.88	27.60	-55.12
Коефіцієнт притоку грошових засобів	0.01	0.12	-0.10	-0.08
Коефіцієнт ефективності грошового потоку	-0.01	-0.14	0.11	0.08
Коефіцієнт поповнення грошових засобів	-22.82	39.90	-61.76	-0.80
Коефіцієнт вибуття грошових засобів	-23.38	31.33	-53.29	-0.19
Коефіцієнт чистого поповнення грошових засобів	0.56	8.57	-8.47	-0.60

Коефіцієнт окупності грошового потоку (рис. 2.3) свідчить, що протягом 2017-2019 років, відбувається збільшення кількості гривень грошових виплат для отримання 1 гривні грошових надходжень, проте з 2015 до 2017 було зменшення цього показника.

Коефіцієнт співвідношення грошових виплат та чистого грошового потоку свідчить про досить нестабільну здатність регенерування чистого грошового потоку підприємства 1 гривнею грошових надходжень. Проте, можна сказати, що у 2019 році цей показник став більш вигіднішим, ніж був у 2015.

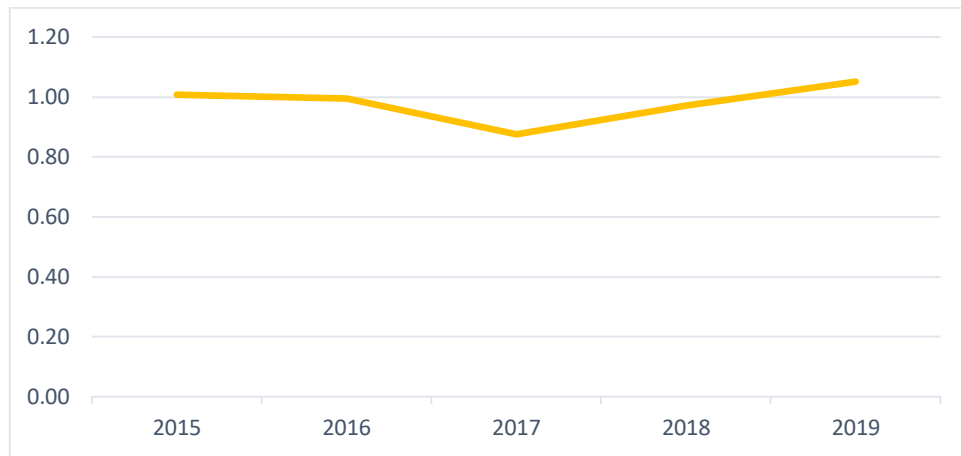

Рис. 2.3. Коефіцієнт окупності грошового потоку ПрАТ “Лінде Газ Україна” з 2015 до 2019 року

Коефіцієнт поповнення грошових засобів був досить нестабільним на протязі 5 років. У 2017 році цей показник досягнув максимального значення і становив 69.85, а його відхилення з 2018 роком становило 61.76. Коефіцієнт вибуття грошових засобів свідчить, що відбувається зниження розміру грошових виплат, які припадають на 1 гривню залишку грошових засобів, окрім 2017 року, коли цей показник був максимальним за період, який аналізується і становив 61.15.

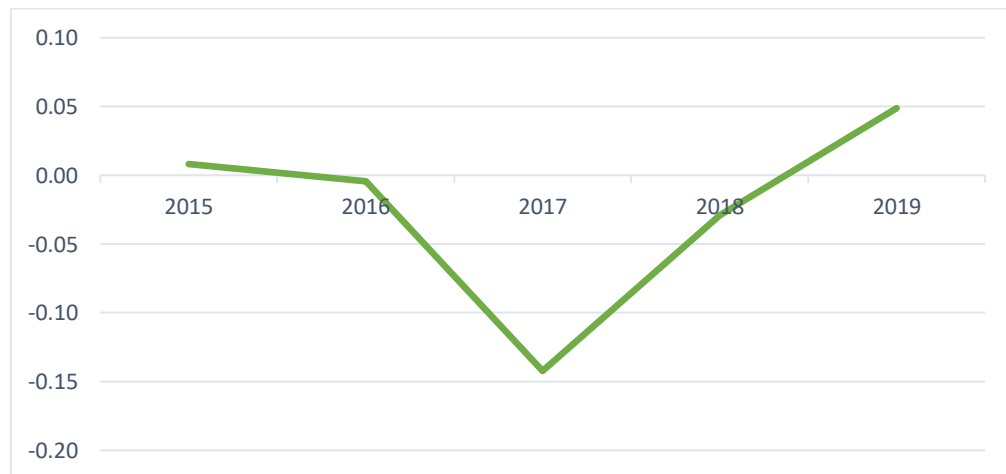

Рис. 2.4. Коефіцієнт ефективності грошового потоку ПрАТ “Лінде Газ Україна” з 2015 до 2019 року

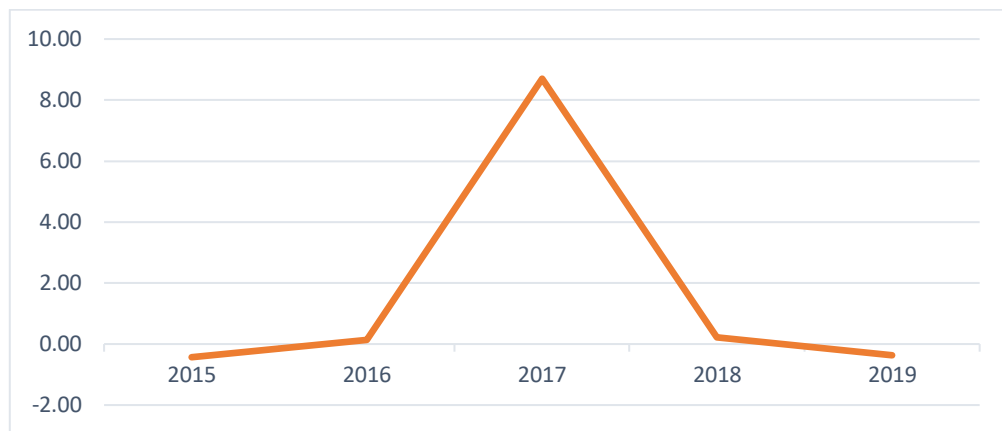

Рис. 2.5. Коефіцієнт чистого поповнення грошових засобів ПрАТ “Лінде Газ Україна” з 2015 до 2019 року

Коефіцієнт чистого поповнення грошових засобів (рис. 2.5) свідчить про збільшення ступеню поповнення залишку грошових коштів підприємства за рахунок чистого грошового потоку протягом 2015-2019 років. У 2017 році коефіцієнт чистого поповнення грошових засобів мав досить різкий стрибок і з відхиленням у 8.57, в порівнянні з 2016 роком, становив 8.70.

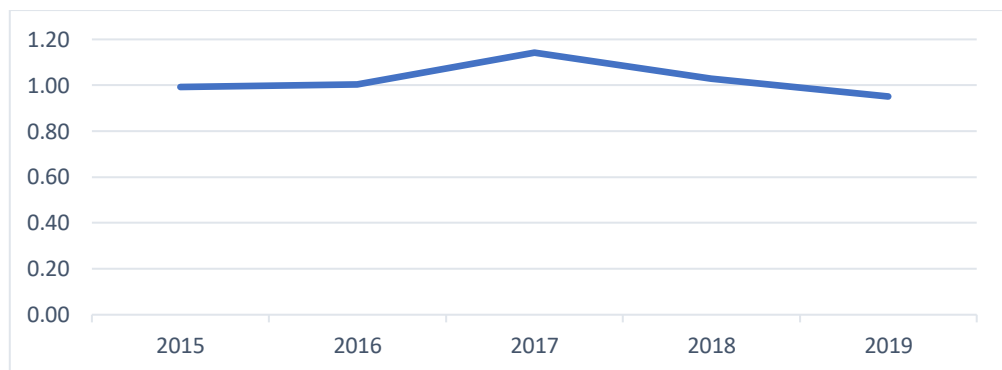

Рис. 2.6. Коефіцієнт ліквідності грошового потоку ПрАТ “Лінде Газ Україна” з 2015 до 2019 року

Коефіцієнт притоку грошових засобів свідчить про збільшення кількості гривень чистого грошового потоку, що генерує 1 гривня грошових надходжень на протязі 2016-2017 років. Однак, цей показник зменшився у 2019 році і досяг найменшого значення за 5 років. Щодо коефіцієнту ефективності грошового потоку (рис. 2.4), він свідчить про загальне збільшення кількості гривень чистого грошового потоку, який забезпечує 1 гривня грошових надходжень, на протязі

2015-2019 років. Найменше значення цього показника можна помітити у 2017 році і він становив -0.14.

Отже, можна зробити висновок, що протягом 2015-2019 років накопичення надлишкового грошового потоку спостерігається досить явно у 2017 році. Про це свідчить висока позитивна величина чистого грошового потоку, який не був використаним в процесі здійснення господарської діяльності підприємства. Якщо б така ситуація продовжилась у наступних роках, то наслідками могла б бути втрата реальної вартості тимчасово невикористовуваних коштів від інфляції, втрати потенційного доходу від частини грошових активів у сфері короткострокового інвестування, які не були використаними. Це все могло б негативно відзначитись на рівні рентабельності активів і власного капіталу підприємства. Проте, цього не сталося, адже у 2019 році цей показник вже бум менше нуля, що свідчить про те, що надлишкового грошового потоку немає.

Таким чином, проаналізувавши ефективність грошових потоків, можна зробити висновок, що ПрАТ “Лінде Газ Україна” на протязі 2015-2019 років ефективно розподіляла грошові потоки, проте мала певні складності у 2017 році.

Висновок до розділу 2

У другому розділі розглянуто загальну характеристику ПрАТ “Лінде Газ Україна” та фінансово-господарську діяльність підприємства. Проведено аналіз динаміки грошових потоків підприємства за операційною, інвестиційною та фінансовою видами діяльності. Проаналізовано ефективність грошових потоків ПрАТ “Лінде Газ Україна” за період з 2015 по 2019 роки.

Аналіз динаміки грошових потоків було проведено за допомогою використання Звіту про рух грошових потоків, який дозволяє оцінити майбутні надходження коштів, проаналізувати здатність фірми погасити свою короткострокову заборгованість і виплатити дивіденди, оцінити необхідність додаткових фінансових ресурсів. Складено таблиці динаміки, відношення

динаміки, структури, відношення структури та таблиці притоку та відтоку грошових коштів на протязі 5 років, які були проаналізовані.

Відсоток грошових надходжень за операційною діяльністю від усіх річних надходжень підприємства підвищувався з кожним роком. У 2017 році був максимальний приріст надходження грошових коштів за цим видом діяльності.

Надходження за інвестиційним видом діяльності були досить стабільними, окрім 2018 року, коли майже у 3 рази було більше нарахувань, в порівнянні з іншими роками. Відсоток надходжень від інвестиційної діяльності з усього прибутку варіювався від 0.04 % до 0.16%.

Найбільші витрати за період, який аналізується, були зафіксовані у 2019 році і склали 1491141 тис.грн. Найменша кількість витрат була у 2016 році і склала 433968 тис.грн.

Під економічною ефективністю виробництва розуміється величина ефекту, отриманого від використання факторів виробництва безпосередньо в процесі виробництва. Ефективність управління грошовими коштами підприємства багато в чому залежить від якості аналізу і деталізації планування грошових потоків.

В цілому, по даним напрямком діяльності підприємства забезпечений стабільний позитивний потік грошових коштів, що свідчить про ефективність і прибутковості виробничо-господарської діяльності. ПрАТ “Лінде Газ Україна” ефективно розподіляла свої грошові потоки на протязі 2015-2019 років.

РОЗДІЛ 3

ПЛАНУВАННЯ РУХУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПРАТ “ЛІНДЕ ГАЗ УКРАЇНА”

3.1. Планування грошових потоків підприємства ПрАТ “Лінде Газ Україна” на основі екстраполяції минулих подій

Метою прогнозування грошових коштів на підприємстві є розрахунок необхідного обсягу та визначення моментів часу, коли у підприємства очікується нестача або надлишок грошових коштів, для того, щоб уникнути кризових явищ і раціонально використовувати кошти.

Особливістю прогнозування є альтернативність у побудові фінансових показників і параметрів, що визначає варіантність розвитку фінансового стану підприємства на основі тенденцій, що намітилися. Робота над прогнозом сприяє більш глибокому вивченню всіх сторін виробництва, що дозволяє більш успішно вирішувати виникаючі питання. Прогнозування може здійснюватися як на основі екстраполяції минулого в майбутнє з урахуванням експертної оцінки тенденції зміни, так і прямого передбачення змін.

Найважливішими чинниками необхідності впровадження планування грошових потоків підприємств є не синхронність надходжень та витрат, ризик втрати платоспроможності, та недостатність грошових коштів у підприємства для здійснення діяльності. Кінцевою метою оптимального планування є забезпечення формування умов для реалізації поточних завдань господарської діяльності підприємства.

Екстраполяція – це метод, при якому прогнозовані показники розраховуються як продовження динамічного ряду на майбутнє по виявленій закономірності розвитку. Екстраполяція є перенесенням закономірностей і тенденцій минулого на майбутнє на основі взаємозв'язків показників одного ряду. Метод дозволяє знайти свідчення ряду за його межами. Екстраполяція ефективна тільки для короткострокових прогнозів.

Планування методом екстраполяції засновано на передумові про інерційність розвитку динамічних імовірнісних систем. Серед цих методів важливе місце займають трендові моделі, що описують варіацію досліджуваних змінних в залежності від часу t – узагальнюючого аргументу, який акумулює сукупний вплив головних факторів. Вихідні ряди динаміки Y_{it} представляються у вигляді сум двох складових, які не спостерігаються:

$$Y_i = f_i(t) + \varepsilon_i, \quad (3.1)$$

де $f_i(t)$ – рівняння тренду;

ε_i – випадкова компонента.

Таблиця 3.1

Планування грошових потоків ПрАТ “Лінде Газ Україна” на 2020 рік
методом екстраполяції

Показник	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Залишок на початок року	20805	14553	16642	159656	194534	81238
Надходження грошових коштів всього	1097818	435889	1162458	1291065	1418377	1081121
Витрачання грошових коштів всього	-1106786	-433968	-1017668	-1254827	-1491141	-1060878
Залишок на кінець року	14553	16642	159656	194534	119416	101491

Згідно планування грошових потоків на основі екстраполяції минулих подій можна зробити висновок що у 2020 році показники нижче в порівнянні з 2019 роком. Проте такий метод не є чітким і будується на знаходженні середнього показника за певний проміжок часу.

Тренди характеризують основні закономірності руху параметрів соціально-економічної системи у часі. Точність і надійність прогнозування багато в чому залежать від правильності вибору форми тренда виду аналітичної функції $f_i(t)$. Найбільш точні і надійні результати прогнозування отримуються в разі якщо виявлено істинний механізм розвитку процесу в часі. Отже проблема якості

прогнозів отриманих за трендовими моделями зводиться до пошуку внутрішніх закономірностей динаміки.

Можна помітити що з 2017 року значення показників збільшувалось окрім залишку на кінець року проте це не погана тенденція для цього показника. Планування на 2020 рік на основі екстраполяції показує що значення цих показників зменшиться. Це добре помітно на графіку порівняння трендів.

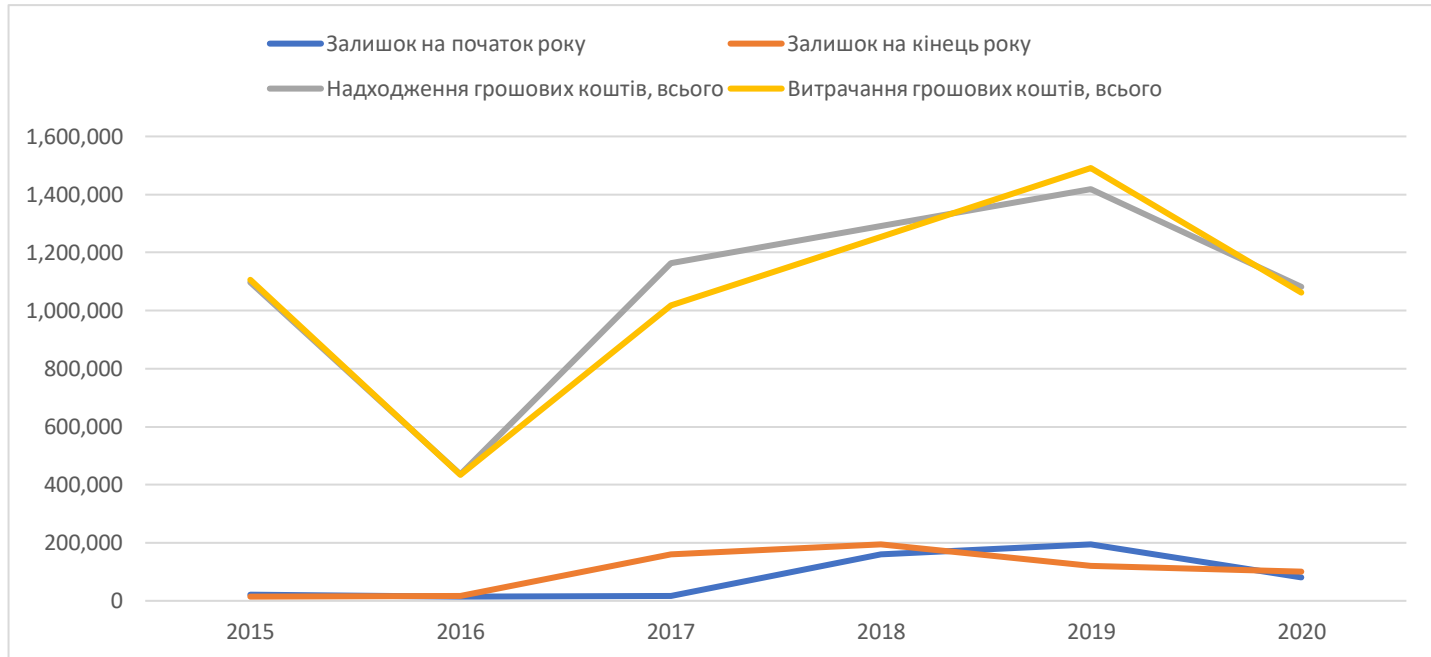

Рис. 3.1. Порівняння трендів показників грошових потоків ПрАТ “Лінде Газ Україна” з 2015 до 2019 року та прогнозованого 2020

Прогнозування за допомогою методу екстраполяції - один з найпростіших методів статистичного прогнозування. Його використання виправдано при недостатньому знанні про природу досліджуваного явища або відсутності даних необхідних для застосування більш досконалих методів прогнозування.

3.2. Планування грошових потоків ПрАТ “Лінде Газ Україна” на основі платіжного календаря

Платіжний календар є найбільш ефективним та надійним інструментом оперативного управління грошовими потоками підприємства. Платіжний календар

надає можливість фінансовим службам підприємств здійснювати оперативний контроль за надходженнями та витратами коштів вчасно фіксувати зміну фінансової ситуації і застосовувати коригувальні заходи для синхронізації додатного та від'ємного грошових потоків і забезпечувати стабільну платоспроможність підприємства.

Застосування платіжного календаря дозволить:

- підвищити контрольованість поточних платежів що знижує втрати від нецільового використання;
- створити обґрунтовані середньострокові та короткострокові плани надходжень та виплат;
- мати в оперативному режимі повну та достовірну інформацію про наявність грошових коштів;
- заощаджувати при залученні додаткових кредитів та додатковому фінансуванні[16].

В процесі помісячного аналізу руху грошових коштів за звітний і попередній періоди виявляються залишки грошових коштів на початок розглянутого місяці надходження і витрачання грошових коштів за поточний місяць в різних аспектах і залишки грошових коштів на кінець місяця. Потім порівнюються фінансові ситуації по місяцях минулого і поточного року з метою складання прогнозної інформації на планований рік. План надходження та витрачання грошових коштів розробляється на майбутній рік в щомісячному розрізі з тим щоб забезпечити облік сезонних коливань грошових потоків підприємства.

Підприємство у своїй поточній діяльності має резерв готівки. Так в 2018 році (додаток А) максимальна величина надходжень була в липні і склала 161383 тис.грн. а мінімальна в лютому - 74881 тис.грн. Всього за 2018 рік на підприємство надійшло 1291065 тис.грн. а в середньому за один місяць - 107588 тис.грн. У процентному вираженні максимальне надходження грошових коштів у липні дорівнює 1249% від приходу грошових коштів за рік у цілому мінімальне надходження - 579% в середньому за місяць підприємство в 2018 році отримувало

833% від річного приходу грошових коштів. Можна зробити висновок про приблизне рівномірне надходження грошових коштів протягом 2018 року і про те що розрив між максимальним і мінімальним приходом грошових коштів становить приблизно 2 рази. Підприємству необхідно враховувати цей момент в поточній і прогностичній фінансовій політиці щодо поточної діяльності.

Щодо витрат підприємства у 2018 році максимальна величина витрат була в липні і склала 156853 тис.грн. а мінімальна в лютому - 72779 тис.грн. Всього за 2018 рік підприємство втратило 1254827 тис.грн. а в середньому за один місяць - 104568 тис.грн. У процентному вираженні максимальне витрачання грошових коштів у липні дорівнює 1139% від витрат грошових коштів за рік у цілому мінімальне витрачання - 682% в середньому за місяць підприємство в 2018 році втрачало 833% від річного відтоку грошових коштів. Отже приблизно рівномірне витрачання грошових коштів протягом 2018 року і розрив між максимальним і мінімальним відтоком грошових коштів становить приблизно 2 рази.

Чистий грошовий потік на кінець 2018 року склав 36238 тис.грн. або 281% від суми всіх надходжень у 2018 році. В середньому за місяць чистий залишок грошових коштів не використаний організацією дорівнює 3019.83 тис.грн. Розрахунок помісячно питомої ваги невикористаного залишку грошових коштів показує що максимальна величина чистого грошового потоку була в липні (4529 тис.грн.) і склала 1723% а мінімальна в лютому (2101 тис.грн.) - 812%.

У 2019 р максимальна величина надходжень грошових коштів також припала на липень і склала 168836 тис.грн. або 119% мінімальна на лютий - 87078 тис. руб. або 614%. Всього за 2019 рік на підприємство надійшло 1418377 тис.грн. а в середньому за один місяць - 118198 тис.грн. або 833% від річного приходу грошових коштів. У 2019 р є нерівномірність надходження грошових коштів і розрив між максимальним і мінімальним приходом грошових коштів становить приблизно 19 раз.

Таблиця 3.2

Динаміка надходжень і витрачання грошових коштів по підприємству в цілому за 2018 і 2019 роки

Показник	січень				лютий				березень			
	2018	2019	+/-	%	2018	2019	+/-	%	2018	2019	+/-	%
1. Надходження грошових коштів всього	89729	105470	15741	15	74882	94579	19697	21	81595	102515	20920	20
у тому числі за видами діяльності:	89621	105428	15806	15	74792	94541	19749	21	81497	102474	20976	20
операційної												
інвестиційної	108	42	-65	-155	90	38	-52	-138	98	41	-57	-139
фінансової	0	0	0		0	0	0		0	0	0	
2. Витрачання грошових коштів всього	87210	110880	23670	10	72780	99431	26651	14	79305	107774	28469	14
у тому числі за видами діяльності:	61466	82395	20929	25	51295	73887	22592	31	55894	80087	24193	30
операційної												
інвестиційної	2590	4546	1956	43	2162	4077	1915	47	2355	4419	2063	47
фінансової	23154	23939	785	3	19323	21467	2144	10	21055	23268	2213	10
3. Чистий грошовий потік	2519	-5411	-7929	147	2102	-4852	-6954	143	2290	-5259	-7549	144

Продовження табл. 3.2

Показник	квітень				травень				червень			
	2018	2019	+/-	%	2018	2019	+/-	%	2018	2019	+/-	%
1. Надходження грошових коштів всього	117487	125759	8273	7	100961	118547	17585	15	90891	87078	-3813	-4
у тому числі за видами діяльності:	117346	125709	8363	7	100840	118499	17659	15	90782	87044	-3738	-4
операційної												
інвестиційної	141	50	-91	-180	121	47	-74	-155	109	35	-74	-213
фінансової	0	0	0		0	0	0		0	0	0	
2. Витрачання грошових коштів всього	114189	132211	18022	4	98127	124628	26501	11	88340	91546	3206	-8
у тому числі за видами діяльності:	80481	98246	17765	18	69160	92611	23451	25	62262	68028	5766	8
операційної												
інвестиційної	3391	5421	2029	37	2914	5110	2195	43	2624	3753	1130	30
фінансової	30317	28544	-1773	-6	26053	26907	854	3	23454	19765	-3690	-19
3. Чистий грошовий потік	3298	-6452	-9749	151	2834	-6082	-8915	147	2551	-4467	-7018	157

Продовження табл. 3.2

Показник	липень				серпень				вересень			
	2018	2019	+/-	%	2018	2019	+/-	%	2018	2019	+/-	%
1. Надходження грошових коштів всього	161383	168836	7453	4	152346	130370	-21975	-17	105996	114961	8964	8
у тому числі за видами діяльності:	161189	168769	7579	4	152163	130318	-21845	-17	105869	114915	9045	8
операційної												
інвестиційної	194	68	-126	-187	183	52	-131	-251	127	46	-81	-177
фінансової	0	0	0		0	0	0		0	0	0	
2. Витрачання грошових коштів всього	156853	177498	20644	2	148070	137059	-11011	-20	103021	120858	17837	5
у тому числі за видами діяльності:	110550	131899	21348	16	104359	101848	-2511	-2	72609	89810	17200	19
операційної												
інвестиційної	4659	7277	2619	36	4398	5619	1222	22	3060	4955	1895	38
фінансової	41645	38322	-3323	-9	39312	29591	-9722	-33	27352	26093	-1259	-5
3. Чистий грошовий потік	4530	-8661	-13191	152	4276	-6688	-10964	164	2975	-5898	-8873	150

Продовження табл. 3.2

Показник	жовтень				листопад				грудень			
	2018	2019	+/-	%	2018	2019	+/-	%	2018	2019	+/-	%
1. Надходження грошових коштів всього	129236	157099	27864	18	105996	121263	15266	13	80562	91900	11337	12
у тому числі за видами діяльності:	129081	157036	27956	18	105869	121214	15345	13	80466	91863	11397	12
операційної												
інвестиційної	155	63	-92	-147	127	49	-79	-162	97	37	-60	-163
фінансової	0	0	0		0	0	0		0	0	0	
2. Витрачання грошових коштів всього	125608	165159	39550	10	103021	127483	24462	9	78301	96614	18313	8
у тому числі за видами діяльності:	88529	122729	34201	28	72609	94733	22124	23	55187	71794	16607	23
операційної												
інвестиційної	3731	6772	3041	45	3060	5227	2167	41	2326	3961	1636	41
фінансової	33349	35658	2309	6	27352	27524	172	1	20789	20859	70	0
3. Чистий грошовий потік	3627	-8059	-11687	145	2975	-6221	-9196	148	2261	-4715	-6976	148

Що стосується витрат коштів у 2019 році максимальна величина припала на липень і склала 177497 тис.грн. або 12% мінімальна на червень – 91545 тис.грн. або 612%. Всього за 2019 рік підприємство витратило 1491141 тис.грн. а в середньому за один місяць ця величина становить 124261 тис.грн. або 813% від річних витрат коштів. У 2019 році розрив між мінімальним і максимальним приходом грошових коштів становить приблизно 19 раз.

Основною господарською діяльністю у 2018 та 2019 році є операційна діяльність. Для отримання уточнених даних по руху грошових потоків проводиться детальний аналіз надходження і витрачання грошових коштів по кожному місяцю поточного року в порівнянні з аналогічним періодом минулого року. За результатами проведеного аналізу видно що підприємство дуже добре використовує вільні залишки коштів на розрахунковому рахунку. Проте є ще наявність вільних залишків грошових коштів. Їх наявність дозволяє говорити про можливість створення в механізмі управління грошовими коштами фінансової складової в рамках якої формується портфель фінансових короткострокових інвестицій. Для даного підприємства можна рекомендувати включення до складу фінансового портфеля надання короткострокових позик іншим організаціям вкладення коштів в спекулятивне придбання акцій векселів або облігацій. Проте це повинно відповідати статуту підприємства та її політиці.

На основі складання та аналізу даних прибутково-видаткового календаря можна отримати відомості про величину тимчасово вільних грошових коштів і про динаміку її зміни. Найчастіше на основі платіжного календаря будується планування на наступні періоди. Вже на етапі складання платіжного календаря приймається до уваги необхідність забезпечення синхронності надходження й витрачання коштів; дотримання пріоритетності платежів (податки зарплата); встановлення моменту виникнення дефіциту грошових ресурсів і розробка заходів щодо його подолання; визначення обсягів тимчасово вільних коштів (з урахуванням цільового залишку) і шляхи їхнього вигідного розміщення.

Таблиця 3.3

Плановий прибутково-видатковий календар підприємства за 2020 рік

Показник	січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень
1. Надходження грошових коштів всього	121211	114276	123434	134032	136132	83266	176289	108395	123925	184963	136529	103237
у тому числі за видами діяльності:												
операційної	121187	114262	123418	133992	136106	83226	176231	108317	123889	184934	136498	103214
інвестиційної	23	14	16	40	26	39	59	79	35	29	30	23
фінансової	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Витрачання грошових коштів всього	122354	113156	123310	137012	138666	83766	180392	109600	126609	181587	139197	104300
у тому числі за видами діяльності:												
операційної	86235	79752	86909	96566	97732	59038	127140	77246	89234	127982	98106	73510
інвестиційної	3634	3361	3662	4069	4118	2488	5358	3255	3760	5393	4134	3098
фінансової	32485	30043	32739	36377	36816	22240	47894	29099	33615	48211	36957	27692
3. Чистий грошовий потік	-1143	1120	124	-2980	-2534	-500	-4103	-1205	-2684	-19746	-15417	-11690

Було розроблено плановий прибутково-видатковий календар підприємства на 2020 рік (табл. 3.3). За основу було взято дані 2018 та 2019 року динаміку надходження і витрачання грошових коштів по підприємству в цілому.

Складення платіжного календаря на майбутній період дозволить підприємству заздалегідь визначити реальну суму грошей на рахунку за місяцями порівняти її з сумами витрат грошей які були у минулому періоді році. Інформаційною базою для заповнення платіжного календаря стали:

- оборотно-сальдові відомості 2018 та 2019 років;
- рахунки на оплату активної та реактивної електроенергії;
- рахунки на оплату за послуги зв'язку;
- рахунки на оплату за водопостачання та водовідведення;
- договори на поставку паливно-мастильних матеріалів;
- графік виплати заробітної плати.

Згідно грошових потоків які заплановано на 2020 рік на основі платіжного календаря можна побачити що надходження грошових коштів можуть збільшитись. Грошові потоки з інвестиційної діяльності скоротяться але не сильно а з операційної діяльності підвищаться. Розмір грошових коштів які може бути сплачено у 2020 році також планується більший ніж у був у 2019 та 2018. Збільшення витрат планується від фінансової діяльності. Витрачання з операційної діяльності плануються залишитись на тому ж рівні з незначним зменшенням. Витрати з інвестиційної діяльності можуть зменшитись. Залишок на кінець року планується у розмірі 58657 тис.грн.

3.3. Впровадження контролінгу грошових коштів ПрАТ “Лінде Газ Україна”

З огляду на важливість грошових потоків як об'єкту управління головною передумовою успішного та ефективного управління грошовими потоками підприємств є запровадження системи контролінгу грошових потоків.

Існують різні думки щодо визначення поняття контролінгу грошових потоків. На думку науковців Кошляк Н.О. Кремень В.М. під контролінгом грошових потоків слід вважати специфічну контролюючу систему що забезпечує взаємозв'язок між формуванням прогнозу грошових потоків аналізом плануванням регулювання і збалансування руху грошових коштів на базі принципу «управління за відхиленнями» метою якого є управління рухом грошових коштів їх оптимізація та використання з якомога більшою ефективністю [25].

Шик Л.М. визначає контролінг грошових потоків як специфічну інформаційну систему що забезпечує контроль регулювання і збалансування руху грошових коштів на базі принципу «управління за відхиленнями» [26].

Фінансовий контролінг являє собою контролюючу систему що забезпечує концентрацію контрольних дій на найбільш пріоритетних напрямках фінансової діяльності підприємства своєчасне виявлення відхилень фактичних її результатів від передбачених і прийняття оперативних управлінських рішень які забезпечують її нормалізацію.

Побудова системи фінансового контролінгу на підприємстві базується на певних принципах основними з яких є:

- спрямованість системи фінансового контролінгу на реалізацію розробленої фінансової стратегії підприємства;
- багатофункціональність фінансового контролінгу;
- орієнтованість фінансового контролінгу на кількісні стандарти;
- відповідність методів фінансового контролінгу специфіці методів фінансового аналізу і фінансового планування;
- своєчасність операцій контролінгу;
- гнучкість і простота побудови контролінгу;
- економічність контролінгу.

З урахуванням перерахованих вище принципів фінансовий контролінг на підприємстві будується за наступними етапами:

1. Визначення об'єкта контролінгу.
2. Визначення видів і сфер контролінгу.
3. Формування системи пріоритетів контрольованих показників.

Контролінг повинен на підприємствах працювати з дотриманням принципу відповідальності. Для цього виділяють центри відповідальності – сегменти діяльності в межах яких встановлено персональну відповідальність менеджера за показники діяльності які він контролює. Тому планування і звітування про грошові потоки слід здійснювати за центрами відповідальності.

Завданнями контролінгу грошових коштів є чітке планування визначення дій необхідних для досягнення оперативних і стратегічних цілей тобто перетворення цілей підприємства в плани; відображення в зручній формі фінансово-господарської діяльності підприємства в ході виконання плану.

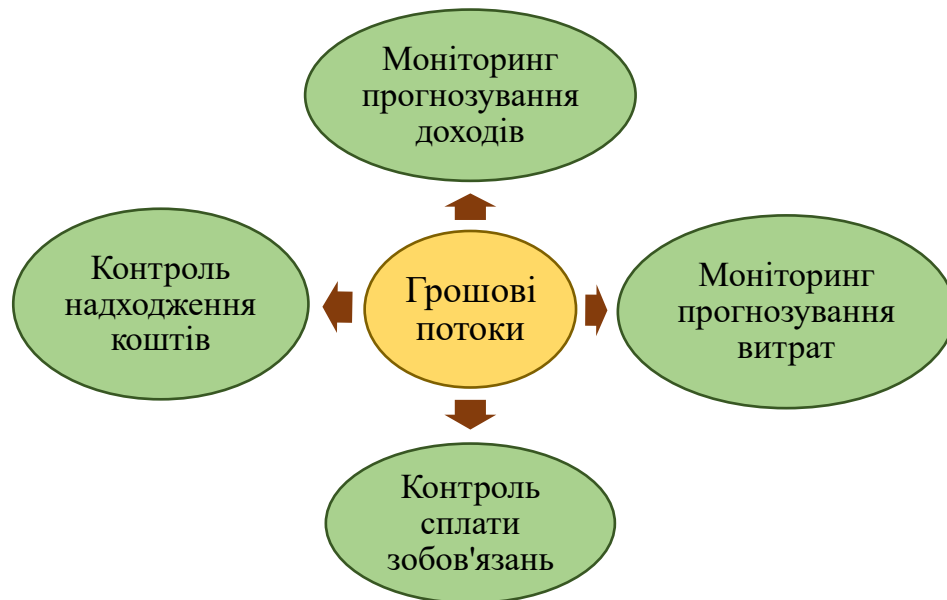

Рис. 3.2. Напрями контролю грошових потоків для впровадження контролінгу

Контролінг грошових коштів орієнтований на внутрішніх користувачів інформації на відміну від обліку бухгалтерського або податкового; організація потоків інформації всередині підприємства; моніторинг процесів що проходять на

підприємстві в необхідному часовому режимі; оцінка виконаного і відповідності фактичних показників плановим.

Напрями контролю грошових потоків для впровадження контролінгу показано на рисунку 3.2. Окрім даних напрямів контролю, також існують допоміжні підсистеми, на які також приділяється увага під час впровадження та використання контролінгу грошових коштів. До них відносяться підсистема планування та бюджетування, підсистема ризику та діагностування фінансового стану.

Впровадження контролінгу грошових коштів на підприємстві ПрАТ “Лінде Газ Україна” разом з покращенням системи планування грошових потоків дозволить вирішити наступні завдання:

- підвищення ефективності використання ресурсів підприємства;
- забезпечення координації діяльності та забезпечення взаємозв'язку інтересів окремих підрозділів і підприємства в цілому;
- прогнозування аналіз оцінка різних варіантів господарської діяльності підприємства і підвищення обґрунтованості прийнятих управлінських рішень;
- забезпечення фінансової стійкості і поліпшення фінансового стану підприємства.

Висновок до розділу 3

У третьому розділі було розглянуто планування грошових потоків підприємства ПрАТ “Лінде Газ Україна” на основі екстраполяції минулих подій а також на основі платіжного календаря.

Розглянуто важливість впровадження контролінгу грошових коштів та впровадження додаткових заходів які спрямовані на підвищення управління грошовими потоками за допомогою застосування політик регламентів положень звітів що дозволить підприємству якісно управляти грошовими потоками підприємства і максимально досягати намічених цілей і планів.

Планування методом екстраполяції минулих подій дозволяє розрахувати продовження динамічного ряду на майбутнє по виявленій закономірності розвитку. Екстраполяція минулих подій ефективна тільки для короткострокових прогнозів. Тренди які використовують методи екстраполяції характеризують основні закономірності руху параметрів соціально-економічної системи у часі. Точність і надійність прогнозування багато в чому залежать від правильності вибору форми тренда.

Платіжний календар є важливим інструментом оперативного управління грошовими потоками на підприємстві. Якщо підприємство отримує надлишок "вільних" коштів то це є свідченням його фінансової стійкості. В цьому випадку необхідно розробити заходи щодо ефективного використання "вільних" коштів.

Для оперативного управління грошовими потоками складається платіжний календар який дає змогу узгодити у часі всі надходження коштів на підприємство з обсягами платежів. Це ефективний інструмент управління платоспроможністю підприємства.

Впровадження контролінгу допоможе налагодити облік відповідальності складання бюджету документальне оформлення результатів аналізу причин відхилень та оцінки діяльності.

ВИСНОВОК

На завершення дипломної роботи можна прийти до наступних висновків керуючи грошовими потоками підприємства перш за все необхідно розкрити економічний зміст видів діяльності що здійснюються підприємствами а саме: операційна інвестиційна та фінансова діяльність. Далі слід провести огляд і аналіз точок зору провідних економістів з приводу проблем вивчення грошових коштів і управління грошовими потоками підприємства.

Основним документом аналізу є Звіт про рух грошових коштів. Мета його складання полягає в планування в часі валового і чистого грошового потоку підприємства в цілому і за видами діяльності. Завдяки такому відображенню змін можливо побачити взаємозв'язок між грошовими коштами які були у підприємства на початок і кінець звітного періоду. Більш того звіт про рух грошових коштів дає можливість оцінити майбутні надходження грошових коштів оцінити необхідність залучення додаткових фінансових ресурсів проаналізувати чи зможе підприємство погасити тимчасову заборгованість або виплатити дивіденди.

Поетапний аналіз грошових потоків дає можливість оцінити діяльність підприємства в минулому зпрогнозувати потреби в грошових коштах та оцінити ефективність планування грошових потоків.

Планування грошових потоків є одним із найважливіших аспектів фінансового менеджменту оскільки грошові кошти є найбільш ліквідними активами підприємства здатними легко трансформуватися в будь-який інший вид активів і в сучасних умовах виступають матеріальною основою ефективного процесу виробництва.

Об'єктом дослідження було ПрАТ "Лінде Газ Україна" яке представляє на ринку України провідну світову компанію в сфері промислових газів та інжинірингу Linde Group яка об'єднує понад 50000 чоловік що працюють в більш ніж 100 країн по всьому світу. Стратегія компанії спрямована на сталий розвиток міжнародного бізнесу за допомогою передових продуктів технологій і послуг.

На ПрАТ "Лінде Газ Україна" діють 3 основні виробництва: виробництво продуктів розподілу повітря; виробництво ацетилену; виробництво вуглекислоти.

За результатом дослідження сформульовані наступні висновки: аналіз загальноекономічних показників господарської діяльності підприємства за період з 2015 по 2019 засвідчив динамічний розвиток підприємства що підтверджується розширенням виробничих потужностей збільшенням обсягу виробництва й реалізації продукції.

У роботі проведено аналіз фінансового стану ПрАТ "Лінде Газ Україна" у результаті якого виявлено високий рівень платоспроможності підприємства незалежність у минулі роки від зовнішніх джерел фінансування та ефективно керування грошовими потоками.

Проведено оцінку складу та структури грошових потоків підприємства з 2015 по 2019 роки. Також визначено відхилення між цими показниками. В результаті аналізу помітно збільшення обсягу грошового потоку. Найбільша питома вага належить операційній діяльності у 2019 році цей показник досяг 99.96% проте у 2015 був лише 26.85%. Найбільшу питому вагу від операційної діяльності має реалізація продукції підприємства цей показник завжди більше 90% від надходжень від операційної діяльності. На початку періоду який аналізується фінансова діяльність займала високу вагу серед загальної кількості надходжень грошових коштів на підприємстві. А після 2017 року не було надходжень грошових коштів з фінансової діяльності.

Ефективність управління обсягом і швидкістю руху грошового потоку безпосередньо залежить від платоспроможності та ліквідності підприємства. Саме тому аналіз грошових потоків є основою для оцінки і планування платоспроможності підприємства і дає можливість найоб'єктивніше оцінити фінансовий стан підприємства в цілому а також за кожною господарською діяльністю. Згідно проведеного аналізу ефективності грошових потоків можна зробити висновок що ПрАТ "Лінде Газ Україна" на протязі 2015-2019 років ефективно розподіляла грошові потоки проте мала певні складності у 2017 році.

Метою прогнозування грошових коштів на підприємстві є розрахунок необхідного обсягу та визначення моментів часу коли у підприємства очікується нестача або надлишок грошових коштів для того щоб уникнути кризових явищ і раціонально використовувати кошти. Згідно планування грошових потоків на основі екстраполяції минулих подій можна зробити висновок що у 2020 році показники нижче в порівнянні з 2019 роком.

Планування грошових потоків підприємства на основі платіжного календаря є найбільш ефективним та надійним інструментом оперативного управління грошовими потоками. У роботі було проаналізовано грошові потоки підприємства за 2018 та 2019 роки за допомогою платіжного календаря з даними за кожний місяць а також було сплановано рух грошових потоків на 2020 рік на основі платіжного календаря.

Планування та робота підприємства з використанням принципу відповідальності за грошові потоки є необхідними для контролінгу грошових потоків. Це допоможе налагодити облік відповідальності основними завданнями якого є складання бюджету документальне оформлення результатів аналізу причин відхилень та оцінки діяльності. Контролінг грошових потоків неможливий без здійснення оперативного контролю за наявністю і витрачанням коштів що потребує вдосконалення його документального оформлення на основі більш ефективного використання інформації документів фінансового обліку та посилення контролю за витрачанням грошей з боку представників керівництва або контролера-куратора грошових потоків.

Таким чином аналіз грошових потоків та їх планування в цілому є важливим елементом фінансової політики підприємства та впливає на ефективність фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бухгалтерський фінансовий облік [Текст]: Підручник / За редакцією проф. Ф.Ф.Бутинця. – 3-є вид. перероб. і доп.– Житомир: ЖІТІ 2001.– 672 с. – ISBN 9-58-178-4.
2. Аналіз інвестиційних проектів Н.М.Давиденко: Навч. Посібник – Київ: ЦП Компринт 2015.
3. Финансы и Кредит Шевчук В.А. Шевчук Д.А.:РИОР Москва 2006.
4. Т.В. Колосова А.В. Башева. Финансовый менеджмент: Учебное пособие. – Н.Новгород: Нижегород. гос. архит.- строит. ун-т2003. – 99 с.. 2003
5. Бланк И.А. Основы финансового менеджмента [Текст]: у 2 т. Т. 1: Навчальне видання / И.А. Бланк.– К.: Ника-Центр; Эльга 2001.– 592 с.
6. Бланк И.А. Основы финансового менеджмента [Текст]: у 2 т. Т. 2: Навчальне видання / И.А. Бланк. – К.: Ника-Центр; Эльга 2001.– 512 с.
7. Езерская О. Денежный поток – причина конфликта собственников и топ-менеджеров [Электронный ресурс] / О.Езерская // Режим доступа: <http://bizentropy.biz/articles/77-denezhnyj-potok-prichina-konflikta-sobstvennikov-i-top-menedzerov.html>
8. Financial statement analysis [Text]/ CFA Institute // Pearson Custom publishing. – Boston 2008. – 703 p.
9. Сиренко Ю.И. О совершенствовании анализа денежных потоков организаций / Ю.И. Сиренко // Экономика и бизнес: теория и практика №12 2016.
- 10.Ковалев В.В. Финансы организаций (предприятий): учеб. – М.: Проспект 2010. – 352 с.
- 11.В.П.Мартиненко Н.І.Климаш К.В.Багацька І.В.Дем'яненко Фінансовий менеджмент : підручник / за заг. ред. Т.А. Говорушко. – Львів«Магнолія 2006». – 344с.

12. <http://www.linde.ua> <https://linde-gas.all.biz/> – офіційні сайти ПРАТ "Лінде Газ Україна".
13. <https://www.the-linde-group.com/en/index.html> – офіційний сайт Linde Group.
14. Приб К. А. Діагностика в системі управління [Текст] : навчальний посібник / К.А. Приб Н. І. Патица – Київ : ЦУЛ 2016. – 431 с.
15. Цал-Цалко Ю. С. Фінансовий аналіз : Підручник / Ю. С. Цал-Цалко. – К.: ЦУЛ 2008. – 566 с.
16. Харченко В.А. Система управління грошовими потоками підприємства / В.А.Харченко // Формування ринкових відносин в Україні – 2011. – №1. – С.61-65
17. Бланк И. А. Управление денежными потоками[Текст] / И. А. Бланк. – 2-е изд. перераб. и доп. – К.:Ника-Центр 2007. – 752 с.
18. Лігоненко Л. О. Управління грошовими потоками підприємства: навч. посібник/ Л. О. Лігоненко Г. В. Ситник. – К.: Київ. нац. торг. – екон. ун-т 2005. – 255 с.
19. Поддєрьогін А. М. Ефективність управління грошовими потоками підприємства / А. М. Поддєрьогін Я. І. Невмержицький // Фінанси України. – 2007. – №11. – С. 119-127.
20. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: [навч. посібник]/ О. О. Терещенко.– К.: КНЕУ 2003. – 554 с.
21. Білик М. Д. Грошові потоки підприємств у мікро- та макроекономічному аспекті/ М. Д. Білик С. І. Надточій // Фінанси України. – 2007. – №6. – С. 133–147.
22. Надточій С. І Теоретичні основи грошових потоків підприємства / С. І. Надточій // Формування ринкових відносин в Україні. – 2005. – №12. – С. 83-87.

- 23.Тян Р. Б. Структурний аналіз грошових потоків із метою підвищення надійності їх прогнозування/ Р. Б. Тян О. В. Лисенко// Фінанси України. – К. 2012. – №5. – 110-120.
- 24.Єрешко Ю. О. Сутність і структура механізму управління грошовими потоками підприємства / Ю. О. Єрешко// Економічний вісник Національного технічного університету України «Київського політехнічного інституту» – К.: ВПІ ВПК «Політехніка». – 2011. – № 8. – С. 20-25.
- 25.Кошляч Н. О. Кремень В. М. Теоретичні аспекти формування системи управління грошовими потоками підприємства / Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ Серія: Економічні науки. – 2013. – №4. – С. 277-287.
- 26.Шик Л. М. Жердьова А. С. Проблеми управління грошовими потоками підприємства з метою забезпечення його платоспроможності // Вісник Запорізького національного університету. – 2008. № 1(3). – С. 161-167

ДОДАТКИ

Додаток А

Звіт про рух грошових коштів ПрАТ “Лінде Газ Україна” за 2015 рік

Підприємство	Публічне акціонерне товариство "Лінде Газ Україна" найменування	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	коди		
			16	01	01
			05761850		

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

За 2015 р.
Форма № 3

Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	279252	204250
Повернення податків і зборів у тому числі податку на додану вартість	3005		
Цільового фінансування	3010	5	5
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011		
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	3007	2795
Надходження від повернення авансів	3020	8	10
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	125	145
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	147	96
Надходження від операційної оренди	3040	10736	12050
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045		
Надходження від страхових премій	3050	7	25
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055		
Інші надходження	3095	1436	1052
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(656448)	(427931)
Праці	3105	(43461)	(34633)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(9580)	(9284)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(15821)	(10898)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116		
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117		
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(15821)	(10898)
Витрачання на оплату авансів	3135		
Витрачання на оплату повернення авансів	3140		(3)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145		
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(132)	(732)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155		
Інші витрачання	3190	(5221)	(3512)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	(435940)	(266565)
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200		
необоротних активів	3205	482	739
Надходження від отримання:			
відсотків	3215		
дивідендів	3220		
Надходження від деривативів	3225		
Надходження від погашення позик	3230		
Надходження від виходу дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		
Інші надходження	3250		
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255		
необоротних активів	3260	(348136)	(317290)
Виплати за деривативами	3270		
Витрачання на надання позик	3275		
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280		

Продовження додатку А

Інші платежі	3290		
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	(347654)	(316551)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300		
Отримання позик	3305	802613	619542
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310		
Інші надходження	3340		
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345		
Погашення позик	3350		(12000)
Сплату дивідендів	3355		
Витрачання на сплату відсотків	3360	(27399)	(8807)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365		
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370		
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375		
Інші платежі	3390	(588)	
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	774626	598735
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	(8968)	15619
Залишок коштів на початок року	3405	20805	4334
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	2716	852
Залишок коштів на кінець року	3415	14553	20805

Керівник

Айхел Франк Едмунд

Головний бухгалтер

Ларіна Ірина Олександрівна

Звіт роздруковано з використанням програмної системи Фондові технології. Звіт АТ
Версія 09.06.03 (с) ТОВ "Фондові технології та консультації", ММІІІ - ММХХVІ

Звіт про рух грошових коштів ПрАТ “Лінде Газ Україна” за 2016 рік

Підприємство	Публічне акціонерне товариство "Лінде Газ Україна" найменування	Дата (рік, місяць, число)	коди	
			17	01
	за ЄДРПОУ		05761850	01

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

За 2016 р.
Форма № 3

Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	338924	279252
Повернення податків і зборів	3005		
у тому числі податку на додану вартість	3006		
Цільового фінансування	3010		5
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011		
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	2385	3007
Надходження від повернення авансів	3020	5	8
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	1185	125
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	114	147
Надходження від операційної оренди	3040	20329	10736
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045		
Надходження від страхових премій	3050	94	7
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055		
Інші надходження	3095	1503	1436
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(299563)	(656448)
Праці	3105	(30764)	(43461)
Відрачувань на соціальні заходи	3110	(6396)	(9580)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(15455)	(15821)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116		
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117		
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(15455)	(15821)
Витрачання на оплату авансів	3135		
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(512)	
Витрачання на оплату цільових внесків	3145		
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(239)	(132)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155		
Інші витрачання	3190	(4339)	(5221)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	7271	(435940)
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200		
необоротних активів	3205	682	482
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215		
дивідендів	3220		
Надходження від деривативів	3225		
Надходження від погашення позик	3230		
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		
Інші надходження	3250		
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255		
необоротних активів	3260	(76614)	(348136)
Виплати за деривативами	3270		
Витрачання на надання позик	3275		
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280		

Продовження додатку Б

Інші платежі	3290		
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	(75932)	(347654)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300		
Отримання позик	3305	70668	802613
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310		
Інші надходження	3340		
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345		
Погашення позик	3350		
Сплату дивідендів	3355		
Витрачання на сплату відсотків	3360	(86)	(27399)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365		
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370		
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375		
Інші платежі	3390		(588)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	70582	774626
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	1921	(8968)
Залишок коштів на початок року	3405	14553	20805
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	168	2716
Залишок коштів на кінець року	3415	16642	14553

Керівник

Айхел Франк Едмунд

Головний бухгалтер

Ларіна Ірина Олександрівна

Звіт роздруковано з використанням програмної системи Фондові технології. Звіт АТ
Версія 09.07.04 (с) ТОВ "Фондові технології та консультації", ММІІІ - ММХVІІ

Звіт про рух грошових коштів ПрАТ “Лінде Газ Україна” за 2017 рік

Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Лінде Газ Україна" найменування	Дата (рік, місяць, число)	коди		
			18	01	01
		за ЄДРПОУ	05761850		

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

За 2017 р.
Форма № 3

Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код радика	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	1090715	338924
Повернення податків і зборів	3005	1	
у тому числі податку на додану вартість	3006		
Цільового фінансування	3010	9	
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011		
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	4608	2385
Надходження від повернення авансів	3020	1	5
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	7924	1185
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	60	114
Надходження від операційної оренди	3040	15790	20329
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045		
Надходження від страхових премій	3050	173	94
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055		
Інші надходження	3095	2627	1503
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(649608)	(299563)
Праці	3105	(31950)	(30764)
Вітрачувань на соціальні заходи	3110	(7175)	(6396)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(18367)	(15455)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116		
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117		
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(18367)	(15455)
Витрачання на оплату авансів	3135		
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(554)	(512)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145		
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(152)	(239)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155		
Інші витрачання	3190	(4143)	(4339)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	409959	7271
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200		
необоротних активів	3205	550	682
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215		
дивідендів	3220		
Надходження від деривативів	3225		
Надходження від погашення позик	3230		
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		
Інші надходження	3250		
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255		
необоротних активів	3260	(24211)	(76614)
Виплати за деривативами	3270		
Витрачання на надання позик	3275		
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280		

Продовження додатку В

Інші платежі	3290		
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	(23661)	(75932)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300		
Отримання позик	3305	40000	70668
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310		
Інші надходження	3340		
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345		
Погашення позик	3350	(164223)	
Сплату дивідендів	3355		
Витрачання на сплату відсотків	3360	(117285)	(86)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365		
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370		
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375		
Інші платежі	3390		
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	(241508)	70582
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	144790	1921
Залишок коштів на початок року	3405	16642	14553
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(1776)	168
Залишок коштів на кінець року	3415	159656	16642

Керівник

Бєбешко Дмитро Сергійович

Головний бухгалтер

Ларіна Ірина Олександрівна

Звіт роздруковано з використанням програмної системи Фондові технології. Звіт АТ
Версія 09.08.04 (с) ТОВ "Фондові технології та консультації", ММШ - ММХVІІІ

Звіт про рух грошових коштів ПрАТ “Лінде Газ Україна” за 2018 рік

Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Лінде Газ Україна" найменування	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	коди		
			19	01	01
			05761850		

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

За 2018 р.
Форма № 3

Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	1229227	1090715
Повернення податків і зборів	3005	41	1
у тому числі податку на додану вартість	3006		
Цільового фінансування	3010		9
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011		
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	4536	4608
Надходження від повернення авансів	3020	8773	1
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	25266	7924
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	323	60
Надходження від операційної оренди	3040	18186	15790
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045		
Надходження від страхових премій	3050	327	173
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055		
Інші надходження	3095	2833	2627
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(781433)	(649608)
Праці	3105	(34554)	(31950)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(8441)	(7175)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(55025)	(18367)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116		
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117		
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118		(18367)
Витрачання на оплату авансів	3135		
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(380)	(554)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145		
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(330)	(152)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155		
Інші витрачання	3190	(4295)	(4143)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	405054	409959
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200		
необоротних активів	3205	1553	550
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215		
дивідендів	3220		
Надходження від деривативів	3225		
Надходження від погашення позик	3230		
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		
Інші надходження	3250		
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255		
необоротних активів	3260	(37204)	(24211)
Виплати за деривативами	3270		

Продовження додатку Г

Витрачання на надання позик	3275		
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280		
Інші платежі	3290		
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	(35651)	(23661)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300		
Отримання позик	3305		40000
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310		
Інші надходження	3340		
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345		
Погашення позик	3350	(294021)	(164223)
Сплату дивідендів	3355		
Витрачання на сплату відсотків	3360	(39144)	(117285)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365		
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370		
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375		
Інші платежі	3390		
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	(333165)	(241508)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	36238	144790
Залишок коштів на початок року	3405	159656	16642
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(1360)	(1776)
Залишок коштів на кінець року	3415	194534	159656

Керівник

Бebешко Дмитро Сергійович

Головний бухгалтер

Ларіна Ірина Олександрівна

Звіт роздруковано з використанням програмної системи Фондові технології. Звіт АТ
Версія 09.10.04 (с) ТОВ "Фондові технології та консультації", ММШІІ - ММХІХ

Звіт про рух грошових коштів ПрАТ “Лінде Газ Україна” за 2019 рік

Підприємство Приватне акціонерне товариство “Лінде Газ Україна”
(найменування)

Дата (рік, місяць, число) 2020 01 01
за ДОКУМЕНТОБІЛІТАТО

КОДИ

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за **Рік 2019** р.

Форма N3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	1 280 130	1 229 227
Повернення податків і зборів	3005	246	41
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	-	-
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	5 432	4 536
Надходження від повернення авансів	3020	82 535	8 773
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	20 511	25 266
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	1 275	323
Надходження від операційної оренди	3040	25 062	18 186
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	283	327
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	2 381	2 833
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(939 945)	(781 433)
Праці	3105	(41 430)	(34 554)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(9 022)	(8 441)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(111 841)	(55 025)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(93 588)	(38 701)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(18 253)	(16 324)
Витрачання на оплату авансів	3135	(-)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(597)	(380)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	257	330
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(4 922)	(4 295)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	309 841	405 054
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	522	1 553
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Продовження додатку Г

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(61 249)	(37 204)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-60 727	-35 651
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Находження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Находження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	281 673	294 021
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(30 123)	(39 144)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(10 082)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-321 878	-333 165
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-72 764	36 238
Залишок коштів на початок року	3405	194 534	159 656
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(2 354)	(1 360)
Залишок коштів на кінець року	3415	119 416	194 534

Бєбешко Дмитро Сергійович

Вербицька Лілія Юрївна